

i.s.m. vzw STUVO
Vormingsplan 2017 – 2020

Wat verandert er op 1 september 2019?

Wat verandert er op 1 september 2019 ?

A. Niveauoverschrijdend

1. [Aanvangsbegeleiding](#)
2. [Nieuwe TADD-regeling](#)
3. [\(Eindeloopbaan\)verlofstelsels/vacantverklaringen](#)
4. [Loopbaanonderbreking/aanvraagprocedure](#)
5. [Omstandigheidsverlof](#)
6. [Vlaams opleidingsverlof](#)
7. [Opvangverlof](#)
8. [Pleegzorgverlof](#)
9. [Vroegtijdige stopzetting GLBO50+/55+](#)
10. [Inschrijvingsrecht](#)
11. [Lerarenplatform](#)
12. [Middelen voor ondersteuningsnetwerken](#)
13. [Schooltoelage wordt 'Schooltoeslag'](#)
14. [Bemiddeling door het CLB bij klachten over redelijke aanpassingen, een verslag of gemotiveerd verslag](#)
15. [Toegang tot de laatste versie van het verslag of het gemotiveerd verslag van de leerling voor de betrokkenen bij de begeleiding van de leerling](#)
16. [Geïnfomeerde toestemming door leerlingen of hun ouders voor vaccinaties CLB](#)
17. [Deadline voor aanvragen Kunstkuur vervroegd](#)
18. [Kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen met de wagen](#)
19. [Verhoging van de eindejaarstoelage](#)

B. Basisonderwijs

1. [Indexatie maximumfactuur basisonderwijs](#)
2. [Extra genadejaar bij niet behalen rationalisatienormen](#)
3. [Scholengemeenschappen](#)
4. [Reductie van het aantal codes voor het registreren van afwezigheden door basisscholen](#)
5. [Geschorste en uitgesloten leerlingen in Discimus](#)
6. [Doorlichten aan de hand van doorlichtingseenheden](#)
7. [Schooltoelage voor 5-jarige kleuters](#)
8. [Optrekken werkingsmiddelen in het kleuteronderwijs tot op het niveau van de werkingsmiddelen in het lager onderwijs](#)

C. Secundair Onderwijs

1. Nieuwe eindtermen eerste graad
2. Overzitten
3. Doorlichtingen en de invoering van de nieuwe eindtermen in de eerste graad SO
4. Reductie van het aantal codes voor het registreren van afwezigheden door secundaire scholen
5. Geschorste en uitgesloten leerlingen in Discimus
6. Opheffing medisch attest voedselveiligheid als toelatingsvoorwaarde voor leerlingen die in contact komen met voedingswaren
7. Hertelling lerarenomkadering
8. Bewaartermijn processen-verbaal en notulen
9. Programmatie van structuuronderdelen
10. Regularisatie regelmatige leerling
11. Bijdrageregeling – gespreide betaling
12. Toelatingsvoorwaarden voor het eerste leerjaar van de eerste graad
13. Gemoderniseerde studiebekrachtiging eerste leerjaar eerste graad
14. Scholengemeenschappen
15. CLIL (content and language integrated learning)
16. Duaal leren in gewoon en buitengewoon secundair onderwijs

D. Buitengewoon Onderwijs

1. Behoud van niet-verworven salarisschaal buitengewoon onderwijs
2. Sociaal maatschappelijke trainingen
3. Rationalisatie en programmatie

E. Hoger Onderwijs

1. Nieuwe lerarenopleidingen vanaf 1 september 2019
2. Educatieve graduaatsopleiding – bewijzen nuttige ervaring
3. Verplichte, niet bindende toelatingsproef
4. Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs
5. Selectieve participatietoelage voor studenten
6. Studiefinanciering voor graduaats- en lerarenopleidingen
7. Grens van 27 studiepunten voor studenten met een ernstige ziekte valt weg
8. Hoger beroepsonderwijs als volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs

F. Volwassenenonderwijs

1. Gevolgen voor het Volwassenenonderwijs ten gevolge van de overdracht HBO5/SLO naar het Hoger Onderwijs
2. Gevolgen van de verplichte fusies in het volwassenenonderwijs
3. Een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties (EVC)
4. Kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gezamenlijk kwaliteitskader
5. Bekwaamheidsbewijzen

G. DKO

1. Actualisering van het opleidingsaanbod
2. Bekwaamheidsbewijzen en concordantie
3. Samenvoegen van klasgroepen van verschillende vakken
4. Muziekopleiding in twee graden volgen (schuinzitten)
5. Soepel uitbreiden van bestaande structuuronderdelen naar nieuwe vestigingsplaatsen en aanvraagprocedure bijzondere vestigingsplaatsen
6. Musical, opera/muziektheater en experimentele muziek niet langer unieke opties

H. Centra voor leerlingenbegeleiding

1. Ambt van coördinator / salarisschaal
2. Verplicht systematisch contact van leerlingen/ouders huisonderwijs met een (specifieke) CLB-medewerker.
3. Stopzetten van samenwerkingsafspraken / verlies omkaderingsmiddelen
4. Tijdelijke aanstelling op statutaire basis voor CLB-personeel met werkingsmiddelen en/of andere middelen.

Wat verandert er op 01 september 2019?

A. Niveauoverschrijdend

1. Aanvangsbegeleiding (BaO, SO, DKO, VWO en CLB)

Aanvangsbegeleiding is de structureel verankerde ondersteuning van een tijdelijk personeelslid dat aangesteld is voor bepaalde duur (TABD). Deze ondersteuning wordt vanaf 1 september 2019 zowel een recht als een plicht voor personeelsleden die het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur zullen verwerven.

De meeste scholen organiseren reeds aanvangsbegeleiding; dit kan verdergezet en/of uitgebreid worden.

Afspraken!!!

- Algemene afspraken over de aanvangsbegeleiding worden door het schoolbestuur onderhandeld in het bevoegde lokaal comité.
- Deze onderhandelde afspraken worden opgenomen en geconcretiseerd in de functiebeschrijving of in een schriftelijke overeenkomst tussen het personeelslid en de eerste evaluator indien het personeelslid geen functiebeschrijving heeft.

Extra omkaderingsmiddelen voor aanvangsbegeleiding

De (**gekleurde**) middelen worden toegekend in de vorm van aanvullende omkadering:

- **Basisonderwijs:** aanvullende **lestijden** voor beleidsondersteuning, aanvangsbegeleiding en professionalisering.
 - Deze lestijden kunnen aangewend worden in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.
en/of
 - kunnen ook omgezet worden in:
 - punten voor het beleids- en ondersteunend personeel
 - uren kinderverzorging in het gewoon kleuteronderwijs
 - uren voor paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in het buitengewoon basisonderwijs
- **Centra voor leerlingenbegeleiding:** organieke **omkaderingsgewichten** voor aanvangsbegeleiding
 - Deze omkaderingsgewichten kunnen aangewend worden in wervingsambten van het technisch personeel of van het ondersteunend personeel.

- **Deeltijds kunstonderwijs:** aanvullende **lestijden** voor aanvangsbegeleiding
 - Deze lestijden kunnen aangewend worden in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.
 - en/of
 - kunnen ook omgezet worden in administratieve omkaderingseenheden voor aanwending in het ambt van administratief medewerker.

- **Internaten:** bijkomende **uren** aanvangsbegeleiding
 - Deze uren kunnen aangewend worden in een voor die instelling gebruikelijk wervingsambt.

- **Secundair onderwijs:** **uren-leraar** in het gewoon SO / **lesuren** in het BuSO
 - Deze uren-leraar/lesuren kunnen aangewend worden in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.
 - en/of
 - kunnen ook omgezet worden in punten voor het ondersteunend personeel (SO) / uren paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel (BuSO).

- **Volwassenonderwijs:** aanvullende **leraarsuren** bestemd voor aanvangsbegeleiding.
 - Deze leraarsuren kunnen aangewend worden in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel
 - en/of
 - kunnen ook omgezet worden in punten voor het ondersteunend personeel.

Belangrijk!!!

- Ook na dergelijke omzettingen blijven de extra middelen voor aanvangsbegeleiding gekleurde middelen.
- In de **centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs, de internaten en het volwassenenonderwijs** kan gekozen worden om de middelen aanvangsbegeleiding aan te wenden **op het niveau van de instelling** zelf of om binnen het onderwijsniveau samen met een of meerdere instellingen **een samenwerkingsverband** te vormen en de middelen binnen dat samenwerkingsniveau te bundelen.
- Samenwerkingsverbanden maken **afspraken over de inzet van de middelen**, met dien verstande dat het nog steeds gekleurde middelen blijven.
- De betrekkingen die worden ingericht met de middelen aanvangsbegeleiding worden meegenomen in de **vacantverklaring**.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

– [PERS/2018/3 Uitvoering CAO XI-Tijdelijke aanstelling en aanvangsbegeleiding vanaf 1 september 2019](#)

2. Nieuwe TADD-regeling (BaO, SO, DKO, VWO en CLB)

1. *Anciënniteitsvoorwaarde*

De anciënniteitsvoorwaarden voor TADD worden versoepeld.

Huidige TADD-regels

- Dienstanciënniteit: **720 dagen**
- Effectieve prestaties: **600 dagen**
- Minimum aantal schooljaren: **3**
- Zwangerschapsverlof / verwijdering uit een risico / moederschapsbescherming: telt voor **max. 210 dagen** mee als effectieve prestaties.
- Verlenging periode aanvangsbegeleiding voor TADD mogelijk? **NVT**

Nieuwe TADD-regels

- Dienstanciënniteit: **580 dagen**
- Effectieve prestaties: **400 dagen**
- Minimum aantal schooljaren: **2**
- Zwangerschapsverlof / verwijdering uit een risico / moederschapsbescherming: telt voor **max. 140 dagen** mee als effectieve prestaties.
- Verlenging periode aanvangsbegeleiding voor TADD mogelijk? Indien **beoordeling met werkpunten** wordt de periode aanvangsbegeleiding verlengd met **200 effectieve dagen** (max. 70 zwangerschapsverlof e.d.)

2. *Voor wie geldt de nieuwe regeling?*

De nieuwe regeling geldt sowieso voor elk tijdelijke personeelslid dat:

- op of na 1 september 2019 voor het eerst in dienst komt;
- op of na 1 september 2019 opnieuw in dienst komt en op 30 juni 2019 minder dan 580 dagen dienstanciënniteit heeft verworven.

3. *Overgangsmatregelen*

Overgangsmatregel 1

Een personeelslid kan in het schooljaar 2019-2020 enkel TADD-recht laten gelden indien hij op 30 juni 2019 de anciënniteit van 720 dagen heeft bereikt in het ambt en in de scholengemeenschap.

Overgangsmatregel 2

Als een personeelslid op 30 juni 2020 de anciënniteit van 720 dagen heeft bereikt in het ambt en de scholengemeenschap, dan verwerft hij vanaf 1 september 2020 het recht op TADD, een beoordeling met werkpunten kan hier niets aan veranderen.

Overgangsmatregel 3

Een personeelslid dat op 30 juni 2019 meer dan 579 dagen maar minder dan 720 dagen dienstanciënniteit had verworven in het ambt en in de scholengemeenschap, kan enkel gebruik maken van de nieuwe regeling als hij op of na 1 september 2019 ook een effectieve aanstelling heeft gekregen.

4. Beoordeling

Tijdens de periode die het personeelslid nodig heeft om de vereiste dienstanciënniteit te verwerven, heeft het tijdelijke personeelslid recht op aanvangsbegeleiding en wordt het intens gecoacht en ondersteund. Op het einde van deze periode zal het tijdelijke personeelslid van zijn eerste evaluator een beoordeling krijgen.

Het decreet rechtspositie laat wat ruimte aan schoolbesturen om die aanvangsbegeleiding en de daaraan gekoppelde beoordeling vorm te geven.

- Geen beoordeling vóór 30 juni: het personeelslid verwerft het recht op TADD
- Een beoordeling met werkpunten vóór 30 juni:
 - het personeelslid wordt niet meer aangesteld OF
 - het recht op TADD wordt met 200 dagen effectieve prestaties uitgesteld

Beoordeling met werkpunten

De eerste evaluator maakt een verslag op waarin de beslissing en de eventuele werkpunten opgenomen zijn, samen met het traject dat tijdens de aanvangsbegeleiding werd afgelegd.

- Als het personeelslid niet akkoord gaat met de beoordeling met werkpunten kan hij verhaal halen bij het schoolbestuur dat op zijn beurt nagaat of de werkpunten redelijk zijn.
- Het schoolbestuur kan de beoordeling bevestigen of vernietigen.
- Zowel het personeelslid als de eerste evaluator worden desgevallend gehoord door het schoolbestuur.

5. Monitoring

De nieuwe procedure m.b.t. het verwerven van het TADD-recht moet jaarlijks opgevolgd en gemonitord worden in het bevoegde lokale onderhandelingscomité van de instelling én in het basis- en secundair onderwijs ook in het bevoegde lokale onderhandelingscomité van de scholengemeenschap.

De bevoegde comités moeten minstens één keer per jaar inlichtingen krijgen over:

- Het aantal TABD'ers dat recht op TADD verwerft op basis van een positieve beoordeling;
- Het aantal TABD'ers dat recht op TADD verwerft en geen beoordeling kreeg;
- Het aantal TABD'ers dat een verslag met werkpunten kreeg en een nieuwe aanstelling krijgt;
- Het aantal TABD'ers dat een verslag met werkpunten kreeg en geen nieuwe aanstelling krijgt.

Opmerkingen

- Deze gegevens worden per school gegeven.
- In geval van netoverschrijdende scholengemeenschappen moet ook het OCSG geïnformeerd worden.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief en CAO:

- [PERS/2018/3 Uitvoering CAO XI-Tijdelijke aanstelling en aanvangsbegeleiding vanaf 1 september 2019](#)
- [CAO XI 23 maart 2018](#)

3. (Eindeloopbaan)verlofstelsels/vacantverklaringen (alle niveaus)

Verderzetting OOM27-code in het schooljaar 2019-2020?

In 2018 werden in bepaalde gevallen de betrekkingen vacant verklaard van vastbenoemde personeelsleden in wervingsambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.

- *Enerzijds waren dit betrekkingen die vacant werden ten gevolge van een eindeloopbaanverlofstelsel; anderzijds betrekkingen uit een aantal andere verlofstelsels.*
- *Voor deze betrekkingen werd (bij het personeelslid dat in deze betrekking vast benoemd was) de code OOM27 gebruikt; hiermee wordt aangegeven dat de betrekking zich situeert buiten de reguliere omkadering en niet meer voor vervanging in aanmerking komt.*

Belangrijk!!!

- De regeling voor eindeloopbaanverlofstelsels komt elk jaar terug!
- De vacantverklaring in 2018 van 33% tot 50% van het volume aan bepaalde verlofstelsels was tot nader order éénmalig en zal dus in 2019 niet herhaald worden.
 - *Deze vacantverklaring had betrekking op volgende verlofstelsels:*
Verlofstelsels VVP, AVP, verlof wegens opdracht, verlof wegens bijzondere opdracht, verlof voor vakbonds- opdracht, verlof om een ambt uit te oefenen in een ministerieel kabinet, verlof om prestaties te verrichten bij een erkende politieke groep, politiek verlof en verlof toegekend aan een personeelslid dat ter beschikking wordt gesteld van de Koning.

Eindeloopbaanverlofstelsels

- **Nieuwe eindeloopbaanverlofstelsels (ná de vorige vacantverklaringen)**

Als een vastbenoemd personeelslid (wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel) VVP55+ opstart vóór 15 oktober, dan wordt het deel van de betrekking waarvoor verlof werd genomen, vacant verklaard op 15 oktober.

Administratief!

- Tot 15 oktober koppelt men een vervanger (ATO1) aan het deel van de betrekking waarin VVP55+ wordt opgenomen.
- Vanaf 15 oktober wijzigt de administratieve toestand waardoor de oorspronkelijke vervanger in ATO2-uren (of ATO4) komt te staan en de administratieve koppeling met de titularis/verlofnemer verdwijnt.
- Bij de titularis/verlofnemer worden de uren gemarkeerd met OOM27 waardoor deze uren niet dubbel geteld worden bij de berekening van de omkaderingsmiddelen.

- **Reeds eerder aangevatte eindeloopbaanverlofstelsels (vóór de vorige vacantverklaringen)**

De betrekkingen van personeelsleden die op 15 oktober 2018 reeds een eindeloopbaanverlofstel (GLBO50+, GLBO55+, VVP55+) opnamen, werden in november 2018 vacant verklaard.

Voor de titularis van de eerder vacantverklaarde betrekking zijn er meerdere mogelijkheden:

- Continuering van het verlofstelsel
- Verandering van verlofstelsel.
- Wijziging van het volume van het verlofstelsel
- Beëindiging van het verlofstelsel.

1. Continuering van het verlofstelsel

De melding met OOM27 loopt in principe over de schooljaren heen.

- De uren gemarkeerd met OOM27 zijn 'virtuele' uren.
- De link tussen de verlofnemer en de (eventueel) effectief ingerichte uren is verdwenen, er is dus in geen geval sprake meer van een interimaris.
- De effectief ingerichte uren in ATO2 op 15 oktober 2019 worden opgenomen in de vacantverklaring met oog op vaste benoeming op 1 januari 2020.

2. Beëindiging van het verlofstelsel.

Als de vastbenoemde uren van een personeelslid met een verlofstelsel vacant werden verklaard in 2018 en het personeelslid het verlof stopzet uiterlijk op 31 augustus, neemt dat personeelslid bij de verdeling van de betrekkingen voor het nieuwe schooljaar zijn plaats in de rangorde in op basis van zijn dienstanciënniteit.

3. Verandering van verlofstelsel.

Als (een deel van) de opdracht van een vastbenoemde werd gemarkeerd met OOM27 in 2018 en dat personeelslid neemt in het nieuwe schooljaar een ander verlofstelsel op, dan beschouwt men dit als een stopzetting van het verlofstelsel in combinatie met de opname van een nieuw verlofstelsel.

- De effectief ingerichte uren in ATO2 op 15 oktober 2019 worden opgenomen in de vacantverklaring met oog op vaste benoeming op 1 januari 2020.

4. Wijziging van het volume van het verlofstelsel

- Als (een deel van) de opdracht van een vastbenoemde werd gemarkeerd met OOM27 in 2018 en het personeelslid **vergroot** het volume van dat verlofstelsel, dan worden deze bijkomende uren enkel vacant verklaard en gemarkeerd met OOM27 als het gaat om een eindloopbaanverlofstelsel.
 - Bij verlofstelsel, ander dan een eindloopbaanverlofstelsel, wordt er een interimaris aangesteld in de bijkomende uren/lestijden in het verlofsysteem; deze uren/lestijden worden niet vacant verklaard.
- Als (een deel van) de opdracht van een vastbenoemde werd gemarkeerd met OOM27 in 2018 en het personeelslid **verkleint** het volume van dat verlofstelsel, blijft het (kleiner geworden) verlofvolume gemarkeerd met OOM27.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

- [13CC/VB/ML Vaste benoeming – Procedure, voorwaarden en mededeling aan Ministerie van Onderwijs en Vorming](#)

4. Loopbaanonderbreking/aanvraagprocedure (alle niveaus)

Er is een wijziging in de procedure m.b.t. de aanvragen **LOB ouderschapsverlof** en **LOB medische bijstand**.

- De aanvraagformulieren moeten voortaan naar een **centrale scandienst in Brussel** gestuurd worden i.p.v. naar het plaatselijk RVA-kantoor; de aanvragen LOB palliatieve zorgen worden nog steeds naar het plaatselijke RVA-kantoor gestuurd.

Online aanvragen is voor onderwijs niet mogelijk! De aanvraag kan enkel ingediend worden aan de hand van het pdf-formulier dat op de schoolsecretariaten beschikbaar is of kan gedownload worden via onderstaande link(s).

	Aanvraagformulier downloaden	Aanvraagformulier sturen naar:
LOB Ouderschapsverlof	https://www.rva.be/nl/documentatie/formulieren/c61-ouderschapsverlof	Hoofdbestuur van de RVA Cel OCR Keizerslaan 7-9 1000 Brussel
LOB Medische Bijstand	https://www.rva.be/nl/formulieren/c61-medische-bijstand	Hoofdbestuur van de RVA Cel OCR Keizerslaan 7-9 1000 Brussel
LOB Palliatieve zorgen	https://www.rva.be/nl/documentatie/formulieren/c61-palliatief-verlof	Plaatselijk RVA-kantoor Adressen RVA-kantoren te raadplegen op: https://www.rva.be/nl

Opmerking

Voor alle overige contacten, vragen om informatie, adreswijzigingen... met betrekking tot zijn dossier, moet het personeelslid contact opnemen met het plaatselijk RVA-kantoor.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

- [PERS/2017/07 Loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof](#)
- [PERS/2017/06 Loopbaanonderbreking voor palliatieve zorgen](#)
- [PERS/2017/04 Loopbaanonderbreking voor medische bijstand](#)

5. Omstandigheidsverlof (alle onderwijsniveaus, met uitzondering van het hoger onderwijs)

Vanaf 1 september 2019 heeft een personeelslid recht op twee dagen omstandigheidsverlof in plaats van één voor het **huwelijk** en het afleggen van een verklaring van **wettelijke samenwoning**.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

- [PERS 2009/02 Omstandigheidsverlof en verlof wegens overmacht](#)

6. Vlaams opleidingsverlof vervangt het betaald educatief verlof (personeel private sector – DKO, HO, VWO en HBO5 verpleegkunde)

Vanaf 1 september 2019 treedt een **nieuwe regeling** voor het Vlaams opleidingsverlof in werking.

→ Via het Vlaams opleidingsverlof hebben werknemers uit de private sector het recht om erkende opleidingen te volgen en daarvoor op het werk afwezig te zijn, met behoud van loon.

→ De werkgevers kunnen een forfaitaire vergoeding ontvangen voor de uren opgenomen Vlaams opleidingsverlof.

Het **Vlaams opleidingsverlof** komt in Vlaanderen in de plaats van het betaald educatief verlof.

→ De bestaande regeling voor betaald educatief verlof dooft in Vlaanderen uit vanaf 1 september 2019.

→ Enkel wie al vóór 1 september 2019 een opleiding aanvatte met betaald educatief verlof, kan deze nog afwerken met betaald educatief verlof (tot uiterlijk 31 december 2021).

→ De nieuwe regeling voor het Vlaams opleidingsverlof bevat **vormelijke en inhoudelijke criteria** waaraan een opleiding moet voldoen om in aanmerking te komen voor het Vlaams opleidingsverlof.

Verdere informatie:

- <https://www.werk.be/online-diensten/vlaams-opleidingsverlof>

7. Opvangverlof (alle niveaus)

Uitbreiding toepassingsgebied

Vanaf **1 maart 2019** is het opvangverlof van toepassing op ouders die een minderjarig kind in het kader van adoptie of pleegvoogdij opnemen in hun gezin (ongeacht de leeftijd van het kind); voordien was dit enkel wanneer zij een kind beneden de tien jaar in hun gezin opnamen.

Uitbreiding motieven opvangverlof

Vanaf 1 maart 2019 hebben ouders ook recht op opvangverlof in het kader van langdurige pleegzorg.

Langdurige pleegzorg is pleegzorg waarvan bij aanvang duidelijk is dat het kind voor minstens zes maanden in hetzelfde pleeggezin /bij dezelfde pleegouders zal verblijven.

Verlenging totale duur opvangverlof (alle motieven samen)

Er wordt geen onderscheid meer gemaakt op basis van de leeftijd van het kind om het aantal weken opvangverlof te bepalen.

- Vanaf **1 maart 2019** bedraagt het opvangverlof 7 weken.
 - Elke ouder recht op **maximum 6 aaneengesloten weken** opvangverlof (**maximum 8 aaneengesloten weken** indien meerdere minderjarige kinderen in het gezin worden opgenomen).
 - De **7de week** wordt toegekend aan één van de beide ouders wanneer zij beiden adopteren, langdurige pleegzorg of pleegvoogdij verzorgen.
- Het opvangverlof wordt verdubbeld voor kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking.
- Vanaf **1 januari 2019 tot en met 1 januari 2027** wordt de totale duur van het opvangverlof **tweejaarlijks verlengd met één week** (deze bijkomende weken kunnen verdeeld worden over beide ouders).
- Vanaf **1 januari 2027** bedraagt de duur van het opvangverlof bijgevolg **11 weken**.

Belangrijk!!!

- De weken opvangverlof worden genomen in een aaneengesloten periode!
- Personeelsleden die het verplichte voorbereidingsprogramma in het kader van adoptie volgen, hebben recht op dienstvrijstelling om afwezig te zijn voor de nodige duur om het voorbereidingsprogramma te volgen. Dit is een RECHT! (Dit wordt aan het werkstation doorgegeven met code DO 157)

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

- [PERS/2011/03: Verlof voor adoptie, pleegvoogdij en pleegzorg](#)

8. Pleegzorgverlof (alle niveaus)

Een personeelslid dat officieel is aangesteld als pleegouder heeft ook recht op pleegzorgverlof dat maximaal zes dagen per kalenderjaar bedraagt.

- Het pleegzorgverlof wordt per volledige dag op- genomen.
- Wanneer twee ouders uit hetzelfde gezin aangesteld zijn als pleegouder heeft slechts één van beide ouders recht op het pleegzorgverlof.

Verdere informatie en voorbeelden zie omzendbrief:

- [PERS/2011/03: Verlof voor adoptie, pleegvoogdij en pleegzorg](#)

9. Vroegtijdige stopzetting GLBO50+/55+ (alle niveaus) **Opgelet: info is INFORMEEL**

De huidige regelgeving stipuleert dat personeelsleden die de GLBO50+/55+ vroegtijdig wensen stop te zetten het werk effectief moeten hervatten. **De overheid zal milder omspringen met deze regel.**

→ Een personeelslid zal zijn GLBO50+/55+ voortijdig kunnen stopzetten en aansluitend kunnen overstappen naar één van de onderstaande dienstonderbrekingen, zonder dat er eerst een effectieve werkhervatting moet zijn:

- verlof voor verminderde prestaties
- verlof voor verminderde prestaties vanaf 55 jaar
- afwezigheid voor verminderde prestaties
- loopbaanonderbreking medische bijstand
- loopbaanonderbreking palliatieve zorgen
- loopbaanonderbreking ouderschapsverlof
- zorgkrediet (alle stelsels)

- Deze stopzetting/overgang is zowel mogelijk bij het begin van het schooljaar als in de loop van het schooljaar. Hierbij gelden 2 mogelijke manieren van stopzetting:
 - uitzonderlijke familiale redenen, mét formulier stopzetting
 - overstap op 1 september, zonder formulier, maar met mededeling vóór 1 mei aan het schoolbestuur
- Er wordt ook geen onderscheid gemaakt naargelang het volume dat nog gepresteerd zal worden.
 - Zowel een vermindering als een vermeerdering van het te presteren volume is mogelijk.

Aandacht!!!

Een vroegtijdige beëindiging zonder effectieve werkhervatting gevolgd door het ziekteverlof blijft onmogelijk.

10. Inschrijvingsrecht (Basisonderwijs en secundair onderwijs)

Het nieuwe decreet inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2019 voor de **inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021**.

→ Dit betekent dat de aanmeldingen voor de inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021 zullen verlopen volgens de nieuwe regelgeving.

Algemeen principe

Een school die leerlingen wil kunnen weigeren op basis van capaciteit, wordt verplicht de inschrijvingen te organiseren via een **digitale aanmeldingsprocedure**.

Basisonderwijs

- Voor **basisscholen die geen capaciteitsprobleem hebben** en die weten dat ze niet zullen weigeren op basis van capaciteit, wordt het inschrijvingsgebeuren sterk vereenvoudigd.
 - Capaciteiten en vrije plaatsen bepalen vervalt, net als de verplichting om de dubbele contingentering toe te passen binnen LOP-gebied.
 - De basisscholen bepalen autonoom wanneer ze starten met inschrijven en er zijn geen aparte periodes meer voor de voorrangsgroepen.

- **Basischolen die wel leerlingen willen kunnen weigeren**, worden verplicht om aan te melden binnen de centraal bepaalde tijdslijn en gebruik te maken van de dubbele contingentering.
- De stap naar aanmelden wordt vereenvoudigd door de opmaak van **standaarddossiers**.
- **Timing Basisonderwijs**

Voor scholen die aanmelden:	Voor scholen die niet aanmelden:
<ul style="list-style-type: none"> → De aanmeldingen starten op 2 maart 2020 en eindigen op 31 maart 2020. → Uiterlijk 30 april 2020 wordt het resultaat van de aanmeldingen bekend gemaakt. → De inschrijvingen van aangemelde leerlingen die gunstig geordend zijn, starten op 4 mei 2020 en eindigen op 26 mei 2020. → De vrije inschrijvingen starten op 29 mei 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> → De inschrijvingen kunnen ten vroegste starten op 1 september 2019. → De regeling rond dubbele inschrijvingen, voor het basisonderwijs, ingevoerd via Onderwijsdecreet XXVIII (2018), wordt geoptimaliseerd.

Secundair onderwijs

Voor de **secundaire scholen** wordt één centrale tijdslijn voorzien, zowel voor aanmeldende als niet-aanmeldende scholen.

- De aanmeldingen starten op **30 maart 2020** en eindigen op **24 april 2020**.
- Uiterlijk **20 mei 2020** wordt het resultaat van de aanmeldingen bekendgemaakt.
- De inschrijvingen starten voor alle scholen op **25 mei 2020**.

Modaliteiten algemeen

- Alle aanmeldende scholen gebruiken **hetzelfde standaardalgoritme** (ordening op toeval met optimalisatie) om leerlingen te ordenen en toe te wijzen.
- De **dubbele contingentering wordt geschrapt**.
 - Scholen die dat wensen kunnen wel tot maximum 20 procent voorrang geven aan een of meerdere ondervertegenwoordigde groepen.
- De stap naar aanmelden wordt **vereenvoudigd** doordat het aanmeldingsdossier wordt vervangen door het louter melden van de beslissing tot aanmelden.
- De Vlaamse Regering kan **capaciteitsregio's** bepalen, waarbij alle scholen in die regio verplicht worden tot digitaal aanmelden.
- Er wordt een einde gesteld aan **dubbele inschrijvingen** door het principe dat een latere inschrijving steeds een eerdere inschrijving overschrijft.
 - Hiertoe is een tijdige en correcte registratie in Discimus cruciaal. Scholen moeten voortaan een inschrijving – en het tijdstip waarop die plaatsvond - binnen de 7 kalenderdagen in Discimus registreren. Alleen op die manier kunnen dubbele inschrijvingen snel gedetecteerd worden.
- Een school die ervoor kiest niet aan te melden en dus alle leerlingen in te schrijven, kan op basis van **onvoorzienne omstandigheden** uitzonderlijk toch leerlingen weigeren op basis van capaciteit na een **ventielprocedure** bij de Commissie inzake Leerlingenrechten (CLR).
 - Wanneer de CLR oordeelt dat er geen sprake is van onvoorzienne omstandigheden, wordt de school toch verplicht de leerlingen in te schrijven.

Brussel

- Voor de scholen in Brussel wordt het **voorrangpercentage** voor kinderen van wie minstens één ouder het Nederlands in voldoende mate machtig is, verhoogd **van 55% naar 65%**.
- Voor het eerste jaar van het secundair onderwijs komt er een **nieuwe voorrangsgroep** bij van **15%**, voor leerlingen **die 9 jaar Nederlandstalig basisonderwijs** hebben gevolgd én die zich niet hebben aangemeld binnen de vorige voorrangsgroep.

BuBaO en BuSO

Voor het buitengewoon basis- en secundair onderwijs is er ook een **nieuw inschrijvingsrecht** dat van start gaat op 1 september 2019 voor de inschrijvingen voor schooljaar 2020-2021.

- **Startdatum voor álle** (aanmeldende en niet-aanmeldende) scholen buitengewoon onderwijs in Vlaanderen wordt bepaald door de Vlaamse regering.
→ Voor de inschrijvingen voor 2020-2021 is dat 22 april 2020.
- **Voorrangsgroepen:** broers en zussen, kinderen van ouders die personeelslid zijn, leerlingen die gebruik maken van (semi-) internaat (maximum 50% van de capaciteit).
- **Orderingscriterium:** afstand tussen school en domicilieadres van de leerling.
- Geweigerde leerlingen worden doorgestuurd naar AGODI.
→ Binnen 21 dagen wordt **platformoverleg** met alle relevante actoren samengeroepen.
→ Binnen 30 dagen formuleert het platform een alternatief voorstel tot inschrijving aan de ouders.

Verdere informatie:

- <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/inschrijvingen-2020-2021-gewoon-en-buitengewoon-onderwijs>

11. Lerarenplatform (BaO en SO)

Het lerarenplatform is een **pilootproject** dat van start ging in het schooljaar 2018-2019 (naar aanleiding van CAO XI). Het project wordt verlengd **tot schooljaar 2019-2020** en start op 1 oktober 2019.

- In het **basisonderwijs** nemen bijna alle scholen deel aan het lerarenplatform.
- De lijst met samenwerkingsverbanden in het **secundair onderwijs** is nog niet bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

Modaliteiten

- De decretale voorwaarden blijven behouden.
- Het lerarenplatform start opnieuw op 1 oktober en het na te streven inzetbaarheidspercentage van 85% blijft behouden.
- Als het bereikte inzetbaarheidspercentage in 2018-2019 op positieve of negatieve wijze afwijkt van het vooropgestelde percentage van 85%, zal dit verschil worden verrekend op de middelen lerarenplatform die in voorkomend geval in het schooljaar 2019-2020 worden toegekend aan het samenwerkingsplatform.

Verdere informatie zie omzendbrieven:

- [Lerarenplatform in het basisonderwijs \(BAO/2018/01\)](#)
- [Lerarenplatform in het secundair onderwijs \(SO/2018/01\)](#)

12. Middelen voor ondersteuningsnetwerken (BaO en SO)

Ondersteuningsnetwerken krijgen sinds het schooljaar 2018-2019 structurele middelen voor coördinatie. Nieuw vanaf 2019-2020 is dat ze, naast deze structurele middelen voor coördinatie, **maximum 3% van de omkaderingsmiddelen** voor ondersteuning kunnen inzetten voor coördinatie-taken.

Ondersteuningsmiddelen/Werkingsmiddelen

Vanaf september 2019 gaat een **nieuw mechanisme van start voor ondersteuning van scholen gewoon onderwijs** met leerlingen met:

- een verstandelijke beperking (type 2);
- een motorische beperking (type 4);
- een visuele beperking (type 6);
- een auditieve beperking of spraak- of taalontwikkelingsstoornis (type 7).

Elke leerling met een gemotiveerd verslag of verslag genereert een bepaald pakket aan middelen:

- Leerlingen met een **verslag type 2, 4, 6 of 7** in het gewoon onderwijs genereren evenveel omkaderingseenheden en werkingsmiddelen als leerlingen met eenzelfde verslag in het buitengewoon onderwijs.
- Leerlingen met een **gemotiveerd verslag type 2, 4, 6 of 7** genereren per type een bepaald aantal omkaderingseenheden en werkingsmiddelen.

Met het pakket aan middelen kan **zowel onderwijskundige ondersteuning als paramedische ondersteuning** (zoals kinesitherapie, logopedie, ergotherapie) worden ingezet.

Gegevens van de leerlingen met gemotiveerde verslagen en verslagen.

- Voor de berekening van de omkadering voor scholen voor buitengewoon onderwijs voor de ondersteuning van scholen voor gewoon onderwijs met leerlingen **type 2, 4, 6 en 7** melden scholen voor gewoon onderwijs deze leerlingen en de begeleidende scholen voor buitengewoon onderwijs via **Discimus** aan AGODI (verder wordt niets gemeld).
 - Voor leerlingen **type basisaanbod, 3 en 9** registreren scholen zoals steeds de inschrijvingen in **Discimus**.
 - Scholen voor buitengewoon onderwijs die ondersteuning geven, sturen geen informatie daarover door.
 - **CLB's** registreren de gemotiveerde verslagen en verslagen in **LARS**.
- Voor de berekening van de omkadering maakt AGODI maximaal gebruik van de gegevens die beschikbaar zijn in de databanken **(via Discimus, de vroegere GON/ION-zendingen en LARS)**.
- Indien nodig zal AGODI voor de toekenning van omkadering voor types 2, 4, 6 en 7 documenten opvragen in de scholen.
- Er zijn **twee teldagen** om omkadering toe te kennen aan de ondersteunende scholen voor buitengewoon onderwijs: **1 oktober en 1 februari**.

Verdere informatie zie omzendbrieven:

[NO/2017/02 - Het ondersteuningsmodel in het basis- en secundair onderwijs en in het hoger onderwijs](#)

[Toelatingsvoorwaarden in het buitengewoon basisonderwijs en verslag voor toegang tot een individueel aangepast curriculum in het gewoon basisonderwijs of voor toegang tot het buitengewoon basisonderwijs.](#)

13. Schooltoelage wordt 'Schooltoeslag' (BaO, SO en HBO5 Verpleegkunde)

Op 1 januari 2019 is het **Groeipakket** van start gegaan: de **vernieuwde kinderbijslag**.

→ In het nieuwe systeem worden de huidige schooltoelagen (toelage voor kleuter-, lager en secundair onderwijs) vanaf schooljaar 2019-2020 vervangen door de **schooltoeslag** en worden dus **geïntegreerd in dat Groeipakket**.

- De afdeling Studietoelagen staat vanaf het schooljaar 2019-2020 enkel nog in voor de studietoelagen voor studenten in het hoger onderwijs.
- De berekening en uitbetaling van de schooltoeslag zal gebeuren via de uitbetaler van het Groeipakket (het vroegere kinderbijslagfonds).
 - Er wordt voorzien in een **automatische rechtentoeckenning** (zonder aanvraag te moeten indienen) indien aan de (ongewijzigde) voorwaarden wordt voldaan.

Verdere informatie:

<https://www.vlaanderen.be/de-schooltoeslag-vanaf-schooljaar-2019-2020-groeipakket>

14. Bemiddeling door het CLB bij klachten over redelijke aanpassingen, een verslag of gemotiveerd verslag (BaO, SO en CLB)

De Vlaamse Regering keurde op 20 april 2018 de conceptnota over de verdere bijsturing van het M-decreet goed. Eén van de maatregelen hierin is de mogelijkheid tot het inzetten van **onafhankelijke bemiddeling door een CLB-medewerker** voor leerlingen en ouders over het ondersteuningsaanbod voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, een gemotiveerd verslag of verslag.

→ Een dergelijke bemiddeling kan worden ingezet na het volgen van **een getrappt model van overleg**. Het betrokken CLB moet voor de leerling en de ouders steeds het eerste aanspreekpunt zijn om te spreken over redelijke aanpassingen, een gemotiveerd verslag of verslag.

1. Bij **klachten van ouders** over de redelijke aanpassingen op de school voor gewoon onderwijs, wordt eerst de school voor gewoon onderwijs aangesproken door de ouders met ondersteuning van het betrokken CLB.
2. **Klachten over de ondersteuning** worden opgenomen door het betrokken ondersteuningsnetwerk en de school voor buitengewoon onderwijs. Ook hier ondersteunt het betrokken CLB de ouders.
3. **Klachten over een verslag of gemotiveerd verslag** worden door de ouders eerst met het betrokken CLB besproken, waarbij de klachtenprocedure van het betreffende CLB wordt gevolgd.
4. Indien na het volgen van voorgaande stappen, er **geen oplossing** gevonden werd en de klacht blijft bestaan, neemt een CLB-medewerker, die geen band heeft met de betrokken leerling of school, een bemiddelende rol op en dit vanuit de **netoverstijgende regionale ondersteuningscel**.
5. Als laatste stap in het getrappt model van overleg bij klachten kan de **Vlaamse Bemiddelingscommissie** bemiddelen op verzoek van ouders, het CLB of de school als zij het oneens zijn over de noodzaak of de inhoud van een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs.

De Vlaamse Bemiddelingscommissie is niet bevoegd voor de behandeling van klachten over redelijke aanpassingen, ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk en het gemotiveerd verslag.

Belangrijk!

- De klachtenprocedure van het CLB kan opgevraagd worden bij het betreffende CLB en/of kan opgenomen zijn in het schoolreglement van de school voor gewoon of buitengewoon onderwijs.
- De netoverstijgende regionale ondersteuningcellen moeten in uitvoering van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding pas op **1 september 2023 operationeel** zijn.

Verdere informatie:

[Conceptnota bijsturing M-decreet](#)

15. Toegang tot de laatste versie van het verslag of het gemotiveerd verslag van de leerling voor de betrokkenen bij de begeleiding van de leerling (BaO, SO en CLB)

In uitvoering van de conceptnota voorziet de regelgeving de mogelijkheid om te werken met een **centraal platform voor CLB-verslaggeving**, zodat elke betrokkene bij de begeleiding en ondersteuning van de leerling steeds over de laatste versie van het verslag of gemotiveerd verslag kan beschikken.

Verdere informatie:

[Conceptnota bijsturing M-decreet](#)

16. Geïnformeerde toestemming door leerlingen of hun ouders voor vaccinaties CLB (BaO, SO en CLB)

In het verleden was er bepaald dat er voor vaccinaties CLB toestemming moest zijn van de ouders.

Nu wordt voor deze vaccinaties de wet betreffende de rechten van de patiënt gevolgd met de **geïnformeerde toestemming**.

- Hierbij wordt niet opgelegd wie de toestemming moet geven. In verschillende situaties kan dit de leerling zijn of de ouders.
- De praktijk leert dat ouders toestemming geven en de leerling impliciet toestemming geeft door zich te begeven naar de plaats van vaccinatie, waar het CLB vaccineert. Daarbij kunnen zich verschillende situaties voordoen waarbij de toestemming en het vaccineren **problemen** geeft:

1. De **ouders geven toestemming** voor een vaccinatie. De **leerling** die in staat is tot redelijke beoordeling van zijn belangen **weigert** gevaccineerd te worden.

- Het CLB vaccineert niet.
- Het CLB informeert de ouders hierover, tenzij de bekwame leerling zich hiertegen verzet. Hier geldt het beroepsgeheim ten aanzien van de ouders.
- Aan de leerling wordt goed uitgelegd waarom het toch zinvol zou kunnen zijn om de ouders te informeren.

2. De **ouders vullen het toestemmingsformulier niet in**. De bekwame **leerling** die in staat is tot redelijke beoordeling van zijn belangen **wil gevaccineerd worden** nadat hij/zij informatie kreeg in een voor hem/haar duidelijke taal.

- Het CLB kan beslissen om te vaccineren, na toestemming van de bekwame leerling.

- Het CLB informeert de ouders hierover tenzij de bekwame leerling zich hiertegen verzet. Hier geldt het beroepsgeheim ten aanzien van de ouders.
- Aan de leerling wordt goed uitgelegd waarom het toch zinvol zou kunnen zijn om de ouders te informeren.

3. De **ouders vullen het toestemmingsformulier niet in en de leerling wil niet gevaccineerd worden.**

- Het CLB vaccineert niet.

Verdere informatie:

[Wet betreffende de rechten van de patiënt](#)

17. **[Deadline voor aanvragen Kunstkuur vervroegd \(BaO, SO, DKO en HO\)](#)**

Vanaf schooljaar 2019-2020 moeten aanvraagdossiers voor een lokaal samenwerkingsinitiatief tussen academies en scholen **uiterlijk op 15 februari** worden ingediend.

- De aanvraag gebeurt via de online-aanvraagapplicatie op de site van

Verdere informatie:

Kunstkuur.be.

18. **[Kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen met de wagen \(alle niveaus\)](#)**

Vanaf 1 juli 2019 tot 30 juni 2020 bedraagt de vergoeding voor dienstverplaatsingen met de wagen, motto of **bromfiets 0,3653 euro/km**.

- Ingeval het schoolbestuur voorziet in een omniumverzekering voor dienstverplaatsingen, kan de kilometervergoeding verminderd worden tot **90% (= 0,32877 euro/km)**; dit bedrag geldt ook voor het tijdelijk en permanent onderwijs aan huis.

Verdere informatie/berekening zie omzendbrief kilometervergoeding:

[Aanpassing bedrag kilometervergoeding 2019](#)

19. **[Verhoging van de eindejaarstoelage \(alle niveaus, met uitzondering van de centra voor basiseducatie en de universiteiten\)](#)**

De eindejaarstoelage wordt beperkt verhoogd op basis van het globaal saldo van de laatst afgesloten cao's, een **eerste keer in 2019 en een tweede keer in 2020**.

Verdere informatie:

[Collectieve-arbeidsovereenkomsten](#)

B. Basisonderwijs

1. Indexatie maximumfactuur basisonderwijs

Door toepassing van de gezondheidsindex van maart 2019 komt men voor het schooljaar 2019-2020 aan volgende bedragen:

Geïndexeerde bedragen van de scherpe maximumfactuur - schooljaar 2019-2020

Kleuters	45 euro
Lager onderwijs	90 euro

Geïndexeerd bedrag van de minder scherpe maximumfactuur - schooljaar 2019-2020

Einde van het lager onderwijs	440 euro
-------------------------------	----------

Verdere informatie:

[Maximumfactuur-en-bijdrageregeling-in-het-kleuter-en-lager-onderwijs](#)

2. Extra genadejaar bij niet behalen rationalisatienormen

Er is een **extra genadejaar** ingevoerd voor scholen voor gewoon basisonderwijs die op een teldag voor de tweede opeenvolgende keer niet aan de rationalisatienormen voldoen.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[BaO 97/10 Programmatie en Rationalisatie in het Gewoon Basisonderwijs](#)

3. Scholengemeenschappen

Op 1 september 2020 start een nieuwe zesjarige periode voor de scholengemeenschappen.

- **Vóór 15 juni 2020** moet AGODI worden geïnformeerd over de samenstelling van de scholengemeenschappen.
- Uiterlijk op diezelfde datum moet ook het personeel op de hoogte worden gebracht over de precieze samenstelling van de scholengemeenschap, ook als die stilzwijgend wordt verlengd.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[BaO/2005/11 Scholengemeenschappen Basisonderwijs](#)

4. Reductie van het aantal codes voor het registreren van afwezigheden door basisscholen

Vanaf 1 september 2019 wordt het aantal verschillende codes van afwezigheden sterk gereduceerd en **teruggebracht naar 5**:

Afwezigheden die van rechtswege gewettigd zijn:	
afwezigheid wegens ziekte (zowel met doktersattest als ziektebriefje geschreven door de ouder(s))	Code Z
gewettigde afwezigheden mits voorlegging van een verklaring van de ouders of een officieel document	Code R
afwezigheden ingevolge preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting	Code R

Afwezigheden die een toestemming van de directie vereisen	
afwezigheden wegens persoonlijke omstandigheden	Code P
afwezigheden voor maximaal 6 lestijden per week voor topsport, tennis, zwemmen en gymnastiek mits toestemming van de directie	Code P
de afwezigheid van kinderen van binnenschippers, kermis- en circusexploitanten en -artiesten en woonwagengedwongen om de ouders te vergezellen tijdens hun verplaatsingen	Code P
afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden (gewoon onderwijs)	Code P
afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden (buitengewoon onderwijs)	Code H

Problematische afwezigheden	Code B
------------------------------------	--------

Verdere informatie zie omzendbrieven :

[BaO/2002/11 Afwezigheden leerlingen basisonderwijs](#)
[NO/2012/01 Discimus \(NO/2012/01\)](#)

5. Geschorste en uitgesloten leerlingen in Discimus

Vanaf 1 september 2019 dient elke preventief geschorste, tijdelijk uitgesloten en definitief uitgesloten leerplichtige leerling in het lager onderwijs uitgewisseld te worden via Discimus.

Verdere informatie zie omzendbrieven :

[BaO/2002/11 Afwezigheden leerlingen basisonderwijs](#)
[NO/2012/01 Discimus \(NO/2012/01\)](#)

6. Doorlichten aan de hand van doorlichtingseenheden

Nadat de onderwijsinspectie afgelopen schooljaar al per doorlichtingseenheid doorlichtte in het SO en DBSO, zal dit nu ook zo gebeuren in het basisonderwijs vanaf schooljaar 2019- 2020.

- Een doorlichtingseenheid (DE) weerspiegelt de **reële structuur van de school** zoals zij zich naar ouders en leerlingen profileert.
- Deze kan grondig verschillen van de administratieve structuur zoals gekend bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Een doorlichtingseenheid bestaat uit één of meerdere volledige lagere afdelingen en/of kleuterafdelingen van één of meerdere vestigingsplaatsen van eenzelfde schoolbestuur die één geheel vormen en waar één pedagogisch beleid wordt gevoerd. Een doorlichtingseenheid wordt altijd **in zijn geheel** doorgelicht en krijgt één doorlichtingsverslag.

Verdere informatie zie :

[ABC van de inspectie](#)

7. Schooltoelage voor 5-jarige kleuters

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is de minimale aanwezigheid om recht te hebben op een schooltoelage voor 5-jarige kleuters **250 halve dagen**.

Verdere informatie zie :

[Voldoende-aanwezig-in-de-kleuterklas](#)

8. Optrekken werkingsmiddelen in het kleuteronderwijs tot op het niveau van de werkingsmiddelen in het lager onderwijs

Het kleuteronderwijs en lager onderwijs kennen al lang een ongelijke financiering. Deze ongelijkheid wordt nu rechtgetrokken door het **gelijkschakelen van de werkingsmiddelen** van het kleuteronderwijs met die van het lager onderwijs.

20. Werkingsbudget basisonderwijs

In het schooljaar 2018–2019 werden op verschillende momenten in het jaar bijkomende werkingsmiddelen voorzien enerzijds voor het basisonderwijs voor het project ‘ondersteuning leerkrachten in het basisonderwijs’ en anderzijds voor het kleuteronderwijs.

- De budgetten die schoolbesturen ontvingen ten laatste op 31 maart 2019 dienen aangewend te worden voor het aanwerven van personeel in het basisonderwijs en kunnen ook gebruikt worden in het schooljaar 2019-2020.
- Voor het kleuteronderwijs zijn geen specifieke voorschriften naar aanwending voorzien. Daarover beslist het schoolbestuur autonoom.

Extra werkingsbudget voor het project ‘ondersteuning leerkrachten in het basisonderwijs

Een eenmalig budget van 10 miljoen euro werd op basis van het aantal lestijden van het schooljaar 2017-2018 toegekend aan de scholen voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs.

- Het werkingsbudget moet aangewend worden voor het aanwerven van personeel en moet ten goede komen aan de leraar in de klas.

Belangrijk!

- De criteria m.b.t. het aanwenden van dit bijkomende werkingsbudget moeten onderhandeld worden in het bevoegde lokaal comité.
- Voor scholen die tot een scholengemeenschap behoren, maakt de scholengemeenschap afspraken over de aanwending van de middelen.
- Scholen hebben de mogelijkheid om deze middelen aan te wenden in het schooljaar 2019-2020.

Extra werkingsbudget voor het kleuteronderwijs

In het schooljaar 2018-2019 werd tevens een extra werkingsbudget van 10 miljoen euro vrijgemaakt voor het kleuteronderwijs.

- Dit budget werd verdeeld onder de kleuterscholen op basis van het aantal kleuters op 1 februari 2019.

Belangrijk!

- Voor deze bijkomende middelen legt de overheid geen criteria vast; het schoolbestuur kan hierover autonoom beslissen.
- De middelen kunnen ook aangewend worden tijdens het schooljaar 2019-2020.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[PERS/2012/08 van 15/10/2002 - Aanwending van het werkingsbudget voor aanwerving van personeel](#)

C. Secundair Onderwijs

1. Nieuwe eindtermen eerste graad (gewoon SO en OV4 van het BuSO)

Vanaf 1 september 2019 worden – parallel met de modernisering van het secundair onderwijs- nieuwe eindtermen **leerjaar na leerjaar ingevoerd** in het voltijds gewoon secundair onderwijs en in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

- **Eindtermen zijn minimumdoelen** die het Vlaams Parlement noodzakelijk en bereikbaar acht voor een bepaalde leerlingenpopulatie.
 - Minimumdoelen = een minimum aan kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, bestemd voor die leerlingenpopulatie.
 - Elke school heeft de maatschappelijke opdracht om de eindtermen met betrekking tot kennis, inzicht, vaardigheden en bepaalde attitudes bij de leerlingen te bereiken.

De eindtermen zijn in functie van **zestien sleutelcompetenties** geformuleerd:

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en op het vlak van lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid
 2. Competenties in het Nederlands
 3. Competenties in andere talen
 4. Digitale competentie en mediawijsheid
 5. Sociaal-relatieve competenties
 6. Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie
 7. Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven
 8. Competenties met betrekking tot historisch bewustzijn
 9. Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn
 10. Competenties inzake duurzaamheid
 11. Economische en financiële competenties
 12. Juridische competenties
 13. Leercompetenties met inbegrip van onderzoekscompetenties, innovatiedenken, creativiteit, probleemoplossend en kritisch denken, systeemdenken, informatieverwerking en samenwerken
 14. Zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid
 15. Ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties
 16. Cultureel bewustzijn en culturele expressie
- In de **gemoderniseerde B-stroom** wordt vanaf 1 september 2019 met eindtermen gewerkt in plaats van met ontwikkelingsdoelen die na te streven zijn. Zo worden de verwachtingen ten aanzien van leerlingen in de B-stroom ook hoger dan vandaag het geval is.
 - Om te garanderen dat elke leerling op het einde van de eerste graad in staat is te participeren in de maatschappij wordt een **set eindtermen basisgeletterdheid** ingevoerd die elke individuele leerling moet bereiken op het einde van de eerste graad en die identiek is voor de A- en de B-stroom.
 - Specifiek voor Nederlands zijn ook **uitbreidingsdoelen Nederlands** vastgelegd, extra doelen bovenop de eindtermen (met een groter abstractieniveau of met een hogere moeilijkheidsgraad) die door een bepaalde leerlingenpopulatie kunnen worden bereikt.

Verdere informatie:

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/nieuwe-eindtermen-ambitieuw-duidelijk-en-coherent>
<https://onderwijsdoelen.be/>

2. Overzitten

In het voltijds gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs

wordt vanaf het schooljaar 2020-2021 het overzitten na een A-of een B- oriënteringsattest aan **voorwaarden** gekoppeld.

- Bij een **A-attest** kan worden overgezeten in een andere studierichting van hetzelfde leerjaar mits de ouders op eigen initiatief een niet-bindend advies van het CLB hebben ingewonnen over de opportuniteit van het overzitten.
- Bij een **B-attest**, waar overzitten meer voorkomt, zal dat nog enkel kunnen nadat de delibererende klassenraad die clausuleert, een **gunstig bindend advies** heeft gegeven. Is dat het geval, dan zullen de ouders bijkomend en op eigen initiatief alsnog een niet-bindend advies van een CLB moeten vragen. Is het klassenraadadvies echter ongunstig, dan moet de leerling - ongeacht welke school - doorstromen naar het hoger leerjaar in een studierichting die niet is uitgesloten.

Belangrijk!

Bovenstaande impliceert dat vanaf de deliberaties op het einde van het schooljaar 2019-2020 de klassenraden een extra adviesbevoegdheid- en plicht krijgen bij toekenning van B-attesten.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

3. Doorlichtingen en de invoering van de nieuwe eindtermen in de eerste graad SO

Tijdens de doorlichting van de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 onderzoekt de onderwijsinspectie de onderwijsleerpraktijk (de klaspraktijk) in de eerste graad SO **NIET op basis van de nieuwe eindtermen.**

- Als er tijdens het schooljaar 2019-2020 vakken van de eerste graad in de doorlichtingsfocus staan, gebeurt de doorlichting **volgens het huidige doorlichtingsdesign én op basis van de 'oude' leerplannen.**

Lesbezoeken in het kader van het onderzoek van de **onderwijsleerpraktijk** (de klaspraktijk) gebeuren dus **enkel in het tweede jaar** van de eerste graad omdat alleen daar de oude leerplannen gelden.

- Lesbezoeken in het eerste leerjaar van de eerste graad vinden dan ook alleen plaats om informatie te verzamelen over de kwaliteitsontwikkeling van de school, over een kwaliteitsgebied (bv. leerlingenbegeleiding) of over de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school - niet in het kader van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk.
- Tijdens het **schooljaar 2020-2021** plant de onderwijsinspectie in **geen enkel leerjaar van de eerste graad** lesbezoeken in het kader van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk (de klaspraktijk).

Opmerking

Bovenstaande afspraken kwamen tot stand na overleg met de onderwijsverstrekkers en de minister.

4. Reductie van het aantal codes voor het registreren van afwezigheden door secundaire scholen

Vanaf 1 september 2019 wordt het aantal verschillende codes van afwezigheden sterk gereduceerd en **teruggebracht naar 6:**

Afwezigheden die van rechtswege gewettigd zijn:	
afwezigheid wegens ziekte (zowel met doktersattest als ziektebriefje geschreven door de ouder(s))	Code Z
gewettigde afwezigheden mits voorlegging van een verklaring van de ouders of een officieel document	Code R
afwezigheden ingevolge preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting	Code R

niet invulling werkplekieren niet door onwil	Code M
--	--------

Afwezigheden die een toestemming van de directie vereisen	
afwezigheden wegens persoonlijke omstandigheden	Code P
afwezigheden voor maximaal 6 lestijden per week voor topsport, tennis, zwemmen en gymnastiek mits toestemming van de directie	Code P
afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden (gewoon onderwijs)	Code P
afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden (buitengewoon onderwijs)	Code H

Problematische afwezigheden	Code B
------------------------------------	--------

Verdere informatie zie omzendbrieven :
[SO/2005/04 Afwezigheden en in-en uitschrijvingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs en het deeltijds secundair onderwijs](#)
[NO/2012/01 Discimus \(NO/2012/01\)](#)

5. Geschorste en uitgesloten leerlingen in Discimus

Vanaf 1 september 2019 dient elke preventief geschorste, tijdelijk uitgesloten en definitief uitgesloten leerling in het secundair onderwijs uitgewisseld te worden via Discimus.

Verdere informatie zie omzendbrieven :
[SO/2005/04 Afwezigheden en in-en uitschrijvingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs en het deeltijds secundair onderwijs](#)
[NO/2012/01 Discimus \(NO/2012/01\)](#)

6. Opheffing medisch attest voedselveiligheid als toelatingsvoorwaarde voor leerlingen die in contact komen met voedingswaren

Op 1 augustus 2018 is het koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne gewijzigd door het schrappen van de vereiste van een medisch attest van de voedingsmiddeleninrichting.

Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen waar het medisch attest via diverse regelgevingen onderdeel vormt van de toelatingsvoorwaarden tot opleidingen waarin leerlingen in aanraking komen met voedingswaren.

- Als alternatief wordt door het FAVV voorgesteld om de meldingsplicht van ouders ten aanzien van de school als een **“instructie in het huishoudelijk reglement van de school”** in te voeren.
- In onderwijsdecreet xxix wordt hieraan tegemoet gekomen, voor wat het secundair onderwijs betreft, door in het school- of centrumreglement een verplicht onderdeel rond levensmiddelenhygiëne toe te voegen.

Verdere informatie:
[ODXXIX](#)

7. Hertelling lerarenomkadering

Om de schommelingen in de leerlingenaantallen op te vangen, wordt sinds 2018-2019 jaarlijks op de eerste lesdag van oktober een hertelling uitgevoerd van de regelmatig ingeschreven leerlingen van 1A en 1B (scholen voor gewoon secundair onderwijs die behoren tot een scholengemeenschap). Dit kan leiden tot de toekenning

van extra uren-leraar, maar ook tot een vermindering ervan, en dit telkens met terugwerkende kracht vanaf 1 september.

Op 1 oktober 2018 werd het leerlingenaantal in 1A en 1B vergeleken met dat op 1 februari 2018, en dit niet enkel in de **school** zelf, maar ook in het geheel van de **scholengemeenschap** en zelfs in alle **onderwijszones** waarin de scholengemeenschap gelegen is.

- Op 1 oktober 2019 wordt het leerlingenaantal in 1A en 1B opnieuw vergeleken met dat op 1 februari 2019 op de drie hierboven vermelde niveaus.
- De percentages zijn echter veranderd (**2,63%** in plaats van 3,6% voor stijgen/dalen) én er komt een bijkomende voorwaarde waarbij gekeken wordt naar de totale schoolpopulatie (**1,77%** voor stijgen/dalen).

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 55 Ambt van directeur en pakket “uren-leraar” in het voltijds secundair onderwijs](#)

8. Bewaartermijn processen-verbaal en notulen

De beslissingen van een delibererende klassenraad over het al dan niet geslaagd zijn van leerlingen worden vastgelegd in een proces-verbaal in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en van het beraadslagingsproces worden (in het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 4) notulen gehouden.

- Om ook op langere termijn de geldigheid van uitgereikte studiebewijzen te kunnen natrekken, zijn voor die documenten **bewaartermijnen** van toepassing.
- Die bewaartermijnen worden vanaf het schooljaar 2019-2020 op **50 jaar gebracht voor processen-verbaal en op 5 jaar voor notulen.**

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

9. Programmatie van structuuronderdelen

De programmatie van structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs per 1 september 2020 vergt bepaalde administratieve handelingen van schoolbesturen in de loop van het schooljaar 2019-2020. Nadat de programmatie in de scholengemeenschap, de schoolraad en het lokaal comité is besproken, moet het schoolbestuur bij AGODI naargelang van het geval hetzij een **aanvraag indienen uiterlijk 30 november 2019, hetzij een melding sturen uiterlijk 1 april 2020**. Deze data zijn vervaltermijnen, wat betekent dat bij overschrijding de programmatie onontvankelijk is. De aanvraag of melding gebeurt via gestandaardiseerde formulieren.

Concreet vergt de programmatie:

- 1) een melding als ze betrekking heeft op:
 - het eerste leerjaar A of B;
 - een basisoptie (niet-niche) van het tweede leerjaar A of B;
 - het naamloos (zevende) leerjaar BSO.
- 2) een aanvraag als ze betrekking heeft op:
 - een basisoptie (niche) van het tweede leerjaar A of B;
 - een structuuronderdeel van de tweede of derde graad (inclusief 7e jaar) om zich als school te zetten

- naar of voor te bereiden op de modernisering en met verbintenis tot welbepaalde concordantie;
- een duaal structuuronderdeel;
 - een structuuronderdeel derde graad (of 7 BSO) omwille van studiecontinuïteit.

Voor het structuuronderdeel "onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers" verandert niets: de programmatie kan gans het schooljaar door aan AGODI worden aangevraagd.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 61 programmaties in het voltijds secundair onderwijs](#)

10. Regularisatie regelmatige leerling

In het voltijds gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs is er een **waaiër aan strikte toelatingsvoorwaarden voor leerlingen**. Het valt niet uit te sluiten dat een leerling door de school wordt toegelaten zonder dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Bij de vaststelling hiervan betekende dat alsnog studieverandering in de loop van het schooljaar.

Vanaf het schooljaar 2019-2020 beschikt de **directie** evenwel over **regularisatiebevoegdheid**.

- Onder bepaalde voorwaarden kan, na advies van de klassenraad, de directeur beslissen tot regelmatigheid van de leerling met het oog op de studiebekrachtiging.
- In de betrokken school **telt de leerling daarentegen niet mee voor financiering en normering**.
- Deze uitzonderingsmaatregel mag niet leiden tot oneigenlijk gebruik: als dat het geval zou zijn, kan AGODI de regularisatiebevoegdheid van de directeur intrekken.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

11. Bijdrageregeling – gespreide betaling

In het secundair onderwijs bepaalt een school-/centrumbestuur na overleg binnen de school-/centrumraad de **lijst van bijdragen die aan ouders en leerlingen worden gevraagd** en de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

De bijdrageregeling wordt via het school- of centrumreglement aan de ouders en leerlingen meegedeeld. Vanaf het schooljaar 2019-2020 **vermelden de bijdrageregeling en de schoolfacturen dat gespreide betaling mogelijk is en de contactpersoon** tot wie ouders en leerlingen zich kunnen richten wanneer ze een gespreide betaling wensen.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

12. Toelatingsvoorwaarden voor het eerste leerjaar van de eerste graad

In uitvoering van de modernisering van het secundair onderwijs gelden vanaf 1 september 2019 **nieuwe toelatingsvoorwaarden** voor het eerste leerjaar van de eerste graad.

- Leerlingen met een **getuigschrift basisonderwijs** moeten vanaf 1 september 2019 naar het **eerste leerjaar A**.
- Leerlingen die het **getuigschrift basisonderwijs niet behalen**, starten in het **eerste leerjaar van de B-stroom**.

→ De regelgeving voorziet dat een leerling met een getuigschrift basisonderwijs vanuit het eerste leerjaar A tijdens het schooljaar en mits gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad kan overstappen naar het eerste leerjaar B wanneer ondanks extra ondersteuning en remediëring onder meer in het kader van de differentiatie-uren – het realiseren van de leerplandoelen voor de leerling in het gedrang komt.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

13. Gemoderniseerde studiebekrachtiging eerste leerjaar eerste graad

In uitvoering van de modernisering van het secundair onderwijs geldt vanaf het schooljaar 2019-2020 een nieuwe studiebekrachtiging. Deze nieuwe studiebekrachtiging houdt in dat:

- er **enkel een A-attest kan worden uitgereikt** en – in uitzonderlijke gevallen – een C-attest.
- **een B-attest niet meer kan worden uitgereikt** in het eerste leerjaar van de eerste graad.

Het **oriënteringsattest A** kan ook **remediëring** in het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B opleggen (ongeacht de school van inschrijving) en/of de toegang tot een of meer basisopties of pakketten van de basisopties van het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B uitsluiten (ongeacht de school van inschrijving).

→ De verplichte remediëring is zowel een recht als een plicht en geldt ook wanneer de leerling van school verandert. Dit laatste geldt ook voor de eventuele uitsluiting van een of meer basisopties of pakketten.

Het **oriënteringsattest C** kan vanaf volgend schooljaar alleen toegekend worden in uitzonderlijke gevallen. Het is de delibererende klassenraad die hierover beslist.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 64 Structuur en organisatie van het voltijds secundair onderwijs](#)

14. Scholengemeenschappen

Op 1 september 2020 start een nieuwe zesjarige periode voor de scholengemeenschappen.

- **Vóór 15 juni 2020** moet AGODI worden geïnformeerd over de samenstelling van de scholengemeenschappen.
- Uiterlijk op diezelfde datum moet ook het personeel op de hoogte worden gebracht over de precieze samenstelling van de scholengemeenschap, ook als die stilzwijgend wordt verlengd.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO 62 Scholengemeenschappen secundair onderwijs](#)

15. CLIL (content and language integrated learning)

CLIL staat voor secundair onderwijs waarvan een deel van de zaakvakken in het Frans, Engels of Duits wordt onderwezen. Voor het organiseren van CLIL moet de school een goedkeuring van het onderwijsdepartement hebben verkregen. Niet zelden wenst een school haar **CLIL aan te passen**, bijvoorbeeld een uitbreiding naar andere structuuronderdelen, vakken of talen.

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is, vanaf een tweede aanpassing, geen aanvraag maar **enkel een melding aan het onderwijsdepartement voldoende**. Alle overige modaliteiten blijven onveranderd. Naast het gewoon secundair onderwijs wordt vanaf het schooljaar 2019-2020 CLIL ook mogelijk in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Verdere informatie:

[CLIL van voorbereiding tot aanvraag](#)

16. Duaal leren in gewoon en buitengewoon secundair onderwijs

Zowel voor het gewoon als voor het buitengewoon secundair onderwijs is duaal leren vanaf 1/9/2019 organiek mogelijk in opleidingen in de 2e en 3e graad met een arbeidsmarktgerichte of dubbele finaliteit. Voor het buitengewoon secundair kan duaal leren worden ingericht in de kwalificatie- en integratiefase van **opleidingsvorm 3 (OV3) en opleidingsvorm 4 (OV4)**.

- Duaal leren is bedoeld voor leerlingen die voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht en die klaar (of op zijn minst bereid) zijn om te **leren en te participeren op een werkplek**.
 - Hierbij ligt de focus volledig op leren; zowel bij de aanbieder duaal leren als op de werkplek gaat de jongere nieuwe competenties aanleren in het kader van zijn opleidingsprogramma.
 - De aanbieder duaal leren blijft steeds verantwoordelijk voor het opleidingstraject van de leerling en dient vanuit die rol ook goed op te volgen hoe de opleiding op de werkplek verloopt.
- Een leerling moet van de klassenraad een **niet-bindend advies over zijn arbeidsrijpheid en -bereidheid** in het schooljaar voorafgaand aan een mogelijke instap in duaal leren krijgen.
 - Aangezien er in opleidingsvorm 3 van BuSO niet met oriënteringsattesten gewerkt wordt, kan de klassenraad van de opleidingsfase een eigen document uitwerken om dit advies aan zijn leerlingen te formuleren.
- In duaal leren van OV3 kunnen leerlingen **niet toegelaten** worden tot de integratiefase van de identieke duale opleiding en de integratiefase (of ABO) van de overeenstemmende niet-duale opleiding wanneer zij in het bezit zijn van één van de volgende studiebewijzen behaald in de kwalificatiefase van een duaal structuuronderdeel:
 - getuigschrift van de opleiding
 - bewijs van beroepskwalificatie
 - bewijs van deelkwalificatie.

} Zij hebben immers de maximale studiebekrachtiging reeds behaald!

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO/2019/01 Duaal leren en de aanloopfase](#)

D. Buitengewoon Onderwijs

1. Behoud van niet-verworven salarisschaal buitengewoon onderwijs

Onder bepaalde voorwaarden kunnen personeelsleden in het buitengewoon onderwijs een niet-verworven salarisschaal genieten.

Voorwaarden:

- diploma i.v.m. opvoedkunde
- of
- diploma i.v.m. buitengewoon onderwijs

Wat bij de overgang van het Buitengewoon onderwijs naar het Gewoon onderwijs?

- Personeelsleden die vastbenoemd zijn in het buitengewoon onderwijs en daar een niet-verworven salarisschaal genieten, behouden die salarisschaal indien ze:
 - een affectatie of mutatie krijgen in een wervingsambt in het gewoon onderwijs;
 - een verlof tijdelijk andere opdracht opnemen in het buitengewoon onderwijs om een tijdelijk andere opdracht in een wervingsambt in het gewoon onderwijs op te nemen;

- opnieuw in actieve dienst treden in een wervingsambt in het gewoon onderwijs na het opnemen van AVP/VVP in het buitengewoon onderwijs (herindiensttreding).
- Tijdelijke personeelsleden die een niet-verworven salarisschaal genieten in het buitengewoon onderwijs en ten minste 720 dagen dienstanciënniteit hebben in het bubao en/of het buso, behouden hun niet-verworven salarisschaal als zij worden aangesteld in een wervingsambt in het gewoon basis- of secundair onderwijs.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[PERS/2005/19: Niet-verworven salarisschalen voor personeelsleden in het onderwijs](#)

2. Sociaal maatschappelijke trainingen

- **Vrijwilligerswerk** = het zich onbezoldigd en vrijwillig inzetten in een organisatie die geen winst nastreeft
 - **Begeleid werk** = het op een individuele en trajectmatige manier begeleiden van volwassen personen met een handicap naar een onbezoldigde arbeidsmatige activiteit op de gewone arbeidsmarkt
 - **Arbeidsmatige activiteiten** = de vrijwillige, onbezoldigde bezigheid voor personen die door medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale(MMPPS) problemen niet, nog niet of niet meer terecht kunnen in het reguliere of beschutte tewerkstellingscircuit.
- Is in OV1 geschrapt bij stage.
- De voorbereiding op vrijwilligerswerk / begeleid werk wordt georganiseerd als een SMT.
- De voorbereiding op arbeidsmatige activiteiten wordt eveneens georganiseerd als een SMT.

Belangrijk!

De wijzigingen i.v.m. stage en SMT, zullen waarschijnlijk ook een wijziging van het schoolreglement i.v.m. stage en SMT met zich meebrengen, en indien dit noodzakelijk is, kan ook een afwijking van de schoolurenregeling en eventuele vakantieperiodes voor SMT opgenomen worden in datzelfde schoolreglement.

→ = onderhandelingsmaterie!

Verdere informatie zie omzendbrief:

[Omzendbrief inzake leerlingenstages, sociaal-maatschappelijke trainingen, observatieactiviteiten en praktijklessen op verplaatsing in het buitengewoon onderwijs van opleidingsvorm 1,2 en 3](#)

3. Rationalisatie en programmatie

- Vanaf 1/9/2019 is er geen rationalisatie- of programmatienorm meer volgens het aantal opleidingen in opleidingsvorm 3. Vanaf dan moet de Vlaamse regering wel een programmatieprocedure met aanvraag goedkeuren, vooraleer je bijkomende opleidingen mag programmeren. Vanaf die datum is er ook geen **verplichte afbouw** van opleidingen meer, enkel nog vrijwillige afbouw. Startte je school voorafgaand aan 1/9/2019 al verplicht een afbouw, dan moet je die verderzetten, leerjaar na leerjaar, tot de opleiding volledig is afgebouwd.
- Vanaf 1/9/2019 is er in opleidingsvorm 3 een **programmatieprocedure** met een aanvraag die moet goedgekeurd worden door de Vlaamse regering, vooraleer bijkomende opleidingen mogen

geprogrammeerd worden. Deze aanvraag moet 2 schooljaren voorafgaand aan de programmatie van de opleiding gebeuren.

Voor de programmatie van de gemoderniseerde opleidingen in de opleidingsfase die start per 1 september 2021 betekent dit dat de aanvragen ten laatste op 30 november 2019 moeten zijn ingediend (programmaties van niet gemoderniseerde opleidingen in de opleidingsfase zijn niet meer mogelijk). Op 30 november kan samen met de aanvraag voor de opleidingsfase ineens ook al de aanvraag voor de gemoderniseerde opleidingen van de kwalificatiefase en de integratiefasen gebeuren (voor de kwalificatiefase is na een goedkeuring de effectieve start van deze gemoderniseerde opleiding dan 1 september 2023 en voor de integratiefase 1 september 2025).

Een school kan ook opteren om apart de aanvraag voor de programmatie van de gemoderniseerde opleidingen van de opleidingsfase in te dienen ten laatste op 30 november 2019. Dan moet ook apart een aanvraag volgen voor de programmaties van gemoderniseerde opleidingen in de kwalificatiefase (en integratiefase) die starten per 1 september 2023 (en per 1 september 2025), wat betekent dat deze de aanvragen ten laatste op 30 november 2021 moeten gebeuren.

- **Gedeeltelijke lesbijwoning** in andere/eigen school van BuSO in andere/eigen administratieve groep gedurende een deel van een schooljaar wordt mogelijk onder bepaalde voorwaarden.
- Leerlingen die een getuigschrift behalen in opleidingsvorm 3 kunnen ook een **bijkomend getuigschrift in opleidingsvorm 3** behalen.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[SO/2006/03 BuSO Rationalisatie en programmatie in het BuSO](#)

I. Hoger Onderwijs

1. Nieuwe lerarenopleidingen vanaf 1 september 2019

Om de job van leraar aantrekkelijker te maken is het belangrijk om een **sterke lerarenopleiding** te hebben in Vlaanderen.

- De Vlaamse Regering **versterkte de lerarenopleidingen** op het vlak van vakinhoud, vakdidactiek, klasmanagement en omgaan met diversiteit en de grootstedelijke context en creëert ook nieuwe opleidingen.
- Daarnaast worden de bestaande lerarenopleidingen hervormd tot **zes nieuwe lerarenopleidingen**:

Vanaf 1 september 2019 is het niet meer mogelijk om een lerarenopleiding te volgen in het volwassenenonderwijs. Het is voortaan enkel mogelijk om een lerarenopleiding te volgen aan een **hogeschool of universiteit**.

Lerarenopleidingen tot en met 31/08/2018	Lerarenopleidingen vanaf 1 september 2019
De specifieke lerarenopleiding aan de universiteit	De educatieve master met een of meer gevolgde vakdidactieken
De bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs	De educatieve bachelor in het secundair onderwijs met in principe 2 gevolgde onderwijsvakken
De bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs	De educatieve bachelor in het kleuteronderwijs
De bachelor in het onderwijs: lager onderwijs	De educatieve bachelor in het lager onderwijs

De specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenonderwijs	Het educatief graduaat in het secundair onderwijs met een of meer gevolgde onderwijsvakken De educatieve bachelor zonder onderwijsvak
	Educatieve master voor de kunstvakken aan de schools of arts

Meer kansen

- Elke lerarenopleiding zal zowel een traject voor **generatiestudenten** als een traject voor **zij-instromers** aanbieden.
 - Het traject voor zij-instromers moet maximaal aangepast worden aan de wensen van deze doelgroep (avondlessen, weekendlessen, afstandsonderwijs, verschillende locaties waar de opleiding aangeboden wordt).
- Iedereen zal vroeger kunnen kiezen om leraar te worden.
 - 18-jarigen die een universitaire opleiding willen volgen, zullen, door de komst van de educatieve masteropleidingen, al vanaf de start van hun opleiding de keuze kunnen maken voor het leraarschap.
- Er worden ook meer mogelijkheden gecreëerd om een studietoelage te ontvangen en omdat de opleidingen georganiseerd worden door de hogescholen en de universiteiten, zullen er ook meer mogelijkheden zijn op het vlak van sociale voorzieningen.

Verdere informatie:

– <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/decreet-lerarenopleiding-en-uitbouw-graduaatsopleidingen>

2. Educatieve graduaatsopleiding – bewijzen nuttige ervaring

Voor deze lerarenopleiding wordt het bezitten van voldoende nuttige professionele ervaring dan ook een **toelatingsvoorwaarde**.

Voor het erkennen van de nuttige ervaring voor de start van de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs dient een **procedure** vastgelegd te worden. Er is gekozen om deze te laten uitwerken en lopen bij de hogescholen, die de educatieve graduaatsopleiding organiseren.

Kandidaat leraren moeten volgende **nuttige professionele ervaring** kunnen voorleggen:

- minimaal 5 jaar nuttige professionele ervaring in een bepaald onderwijsvak
- minimaal 3 jaar nuttige professionele ervaring in een bepaald onderwijsvak en een inhoudelijk diploma in datzelfde onderwijsvak (bv. secundair onderwijs, certificaat VDAB)

Opmerking

Voor deze doelgroep wordt de te ontwikkelen procedure losgekoppeld van de procedure voor het aanvragen van de geldelijke anciënniteit.

- Als deze leraren in dienst komen, dienen zij nog wel een aanvraag te doen voor de erkenning van hun geldelijke anciënniteit. Deze aanvraag gebeurt nog steeds bij AGODI.
- Het diploma van de educatieve graduaatsopleiding geldt als bekwaamheidsbewijs.

Verdere informatie:

- <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/decreet-lerarenopleiding-en-uitbouw-graduaatsopleidingen>
- [13/CB/SG/WVB/4 Erkenning nuttige ervaring](#)

3. Verplichte, niet bindende toelatingsproef

Sinds academiejaar 2018-2019 wordt de inschrijving voor bepaalde bacheloropleidingen afhankelijk gesteld van deelname aan een niet-bindende toelatingsproef. Dit is het geval voor volgende opleidingen:

- Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs
- Educatieve bachelor in het lager onderwijs
- Educatieve bachelor in het secundair onderwijs
- Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen
- Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur

Vanaf academiejaar 2019-2020 komt daar de **bachelor of Science in de diergeneeskunde** bij.

Via de niet-bindende toelatingsproeven leren de studiekezers de **eigen positie** kennen **ten opzichte van het verwachtingspatroon** van de opleiding. De proeven ondersteunen de studiekezener in de reflectie over de voorgenomen keuze en mogelijke remediëring bij vastgestelde tekorten.

De Vlaamse Regering legt de opleidingen waarvoor de inschrijving afhankelijk wordt gesteld van deelname aan een niet-bindende toelatingsproef vast in een besluit. Dit besluit wordt aangepast telkens een nieuwe niet-bindende toelatingsproef ontwikkeld en voldoende gevalideerd is.

Verdere informatie:

- <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/de-verplichte-niet-bindende-toelatingsproef-voor-de-lerarenopleiding-houdt-studenten-een-spiegel>

4. Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

De noodzakelijke verankering in de Codex Hoger Onderwijs van de instellingsreview als basis in het kwaliteitszorgproces wordt aangegrepen om het gehele systeem van kwaliteitszorg en accreditatie te herbekijken en zo te komen tot een **allesomvattend en transparant kwaliteitszorgstelsel**. Zo wijzigt de manier waarop de Vlaamse universiteiten en hogescholen de kwaliteit van hun opleidingen moeten aantonen. Het nieuwe kwaliteitszorgstelsel is van toepassing op alle graduaatsopleidingen, bachelor- en masteropleidingen.

Twee uitgangspunten blijven daarbij ongewijzigd:

1. De instellingen blijven **autonoom verantwoordelijk** voor de kwaliteit van hun aanbod. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken studenten, alumni en externe onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.
2. De basis van de erkenning van de kwaliteit van het hoger onderwijs blijft de **accreditatie** van iedere erkende opleiding (graduaat, bachelor of master) door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.

De **instellingsreview** zal voor hogescholen en universiteiten in de toekomst de basis worden van het gehele proces van verantwoording van de kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoont dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert, met inbegrip van de regie die de instelling opzet voor de borging van de kwaliteit van de opleidingen. De instelling toont aan dat ze onder eigen verantwoordelijkheid – via de regie – de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt. Onder regie wordt begrepen: “het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen.”

Opleidingsaccreditaties worden automatisch verlengd indien de NVAO een positief besluit

instellingsreview uitspreekt. Bij een negatieve beoordeling op instellingsniveau vervalt de automatische **verlenging** en moeten opleidingen waarvan de accreditatie vervalt een procedure opleidingsaccreditatie doorlopen.

Nieuwe opleidingen moeten wel nog op opleidingsniveau een externe kwaliteitszorgprocedure doorlopen, zijnde een toets nieuwe opleiding voor de erkenning van de nieuwe opleiding en nadien een procedure voor de eerste accreditatie van de opleiding.

Elke opleiding die niet in het hogeronderwijsregister is opgenomen wordt beschouwd als een nieuwe opleiding.

Alle **instellingen die erkende diploma's uitreiken en geen hogeschool of universiteit zijn**, verantwoord voor de kwaliteit van hun opleidingen via externe beoordelingsprocedures op opleidingsniveau, uitgevoerd door een evaluatieorgaan. De kwaliteit van de opleidingen wordt door middel van een procedure toets nieuwe opleiding voor nieuwe opleidingen en een procedure accreditatie voor bestaande opleidingen beoordeeld.

De **uniformiteit** van de kwaliteit van opleidingen in Vlaanderen wordt gegarandeerd door de kwaliteitskenmerken die voortaan de basis vormen voor alle systemen van accreditatie in Vlaanderen. Deze kwaliteitskenmerken zorgen voor de aansluiting van het kwaliteitszorgstelsel bij de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en garanderen zo dat het nieuwe stelsel voldoet aan de Europese eisen.

Verdere informatie:

– <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/kwaliteitszorg-in-het-hoger-onderwijs>

5. Selectieve participatietoelage voor studenten

Het Groeipakket voorziet voor iedereen die een studietoelage ontvangt een **extra jaarlijks bedrag van 50 euro**. De afdeling Studietoelagen betaalt deze toeslag meteen uit samen met de studietoelage.

Verdere informatie:

<https://www.vlaanderen.be/de-schooltoeslag-vanaf-schooljaar-2019-2020-groeipakket>

6. Studiefinanciering voor graduaats- en lerarenopleidingen

Vanaf 2019-2020 kan **elke student** een studietoelage krijgen voor het behalen van een diploma voor:

En voor het voltooien van:
- 1 voorbereidingsprogramma;
- 1 schakelprogramma.

- 2 bacheloropleidingen;
- 2 graduaatsopleidingen;

- 1 masteropleiding;
 Verdere informatie:
 - 1 lerarenopleiding (waaronder een educatieve
 graduaatsopleiding, een educatieve bacheloropleiding
 of een educatieve masteropleiding).

7. Grens van 27 studiepunten

voor studenten met een ernstige ziekte valt weg

In het hoger onderwijs moet je ingeschreven zijn voor minstens 27 studiepunten om recht te hebben op een studietoelage.

- Een uitzondering hierop zijn studenten die in hun diplomajaar zitten.
- Vanaf 2019-2020 komt er een uitzondering bij: studenten met een ernstige ziekte die zich inschrijven voor minder dan 27 studiepunten, kunnen vanaf dan wel recht hebben op een **toelage**. Ze kunnen dit aantonen met een medisch attest van een arts.

Verdere informatie + attest:

<https://www.studietoelagen.be/hoger-onderwijs>

8. Hoger beroepsonderwijs als volwaardig onderdeel van het hoger onderwijs

De opleidingen van het hoger beroepsonderwijs (de “HBO5-opleidingen”) worden vanaf academiejaar 2019-2020 ingebed in de hogescholen en er aangeboden als

‘graduaatsopleidingen’. Hierdoor worden de regelingen die gelden voor bachelor- en masteropleidingen zoveel als mogelijk ook geldig voor de graduaatsopleidingen. Dit betekent onder andere dat de studenten een **volwaardig studentenstatuut** genieten, met toegang tot studentenvoorzieningen en studietoelagen.

Wat de opleidingen specifiek maakt, is dat ze een **directe link** hebben **met een bepaald beroep** of een afgebakende cluster van beroepen. De opleidingen zijn gebaseerd op arbeidsmarktrelevante competenties en zijn daarin minder generiek dan de professionele bacheloropleidingen, die voorbereiden op een breder werkveld.

Als laagdrempelig niveau binnen het hoger onderwijs dragen de graduaatsopleidingen sterk bij tot een **leven lang leren** en zijn ook toegankelijk voor werkenden en werkzoekenden (hetzij als eerste stap binnen het hoger onderwijs, hetzij in functie van omscholing of specialisatie).

Opmerking

Gevolgen naar aanleiding van de overdracht HBO5/SLO naar het HO ... zie hoofdstuk Volwassenenonderwijs.

J. Volwassenenonderwijs

1. Gevolgen voor het Volwassenenonderwijs ten gevolge van de overdracht HBO5/SLO naar het Hoger Onderwijs

Op 1 september 2019 worden de HBO5-opleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) door de hogescholen opgenomen, worden de SLO aan de CVO stopgezet en de lerarenopleidingen aan de hogescholen en universiteiten verder uitgebouwd. In het kader van deze operatie gaan de **personeelsleden van de CVO** die aan de HBO5- opleidingen en SLO verbonden zijn, al dan niet automatisch, over naar de hogescholen of de universiteiten.

Overgangsmaatregelen voor de directeurs van een CVO

- De directeur van een centrum waarvan een of meer HBO5/SLO-opleidingen aan een hogeschool worden overgedragen, behoudt het gedeelte van zijn salaris dat in zijn centrum aan de vooravond van de overheveling werd gegenereerd door de lesurencurist in die opleidingen.

- De adjunct- directeurs van een centrum waarvan een of meer HBO5/SLO-opleidingen aan een hogeschool overgedragen worden, behouden hun hogere salarisschaal indien zij geaffecteerd worden in het ambt van adjunct-directeur secundair volwassenenonderwijs.

Belangrijk!

Voor welke **directeurs** zijn de overgangsmaatregelen van toepassing?

- De directeurs die **op 31/08/2019 vastbenoemd** zijn als directeur in een centrum voor volwassenenonderwijs waar op diezelfde datum nog hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding ingericht wordt.
- De directeurs die in de loop van de schooljaren **2016-2017, 2017-2018 of 2018-2019 tijdelijk** aangesteld waren in een centrum voor volwassenenonderwijs dat op 31/08/2019 hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding inricht.

Deze directeurs behouden ook na 31 augustus 2019 **het volume aan twintigsten** in de **salarisschaal 565 (of 511)** waaraan zij op 31 augustus 2019 bezoldigd werden, op voorwaarde dat zij in het ambt van directeur aangesteld worden.

Voor welke **adjunct-directeurs** zijn de overgangsmaatregelen van toepassing?

- De adjunct-directeurs die **op 31/08/2019 vastbenoemd** zijn in het ambt van adjunct-directeur HBO/SLO in een centrum voor volwassenenonderwijs waar op diezelfde datum nog hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding ingericht wordt.
- De adjunct-directeurs die in de loop van de schooljaren **2016-2017, 2017-2018 of 2018-2019**

Deze adjunct-directeurs HBO/SLO behouden ook na 31 augustus 2019 de **salarisschaal 509** wanneer zij een **nieuwe affectatie** verkrijgen in het ambt van adjunct-directeur SVWO. Een centrumbestuur moet hiervoor dan wel **134 punten** uit de haar toegekende puntenenveloppe aanwenden.

Voor het ambt van **adjunct-directeur secundair volwassenenonderwijs** worden **bijkomende salarisschalen** ingevoerd:

- ten minste bachelor met puntenwaarde 122 + BPB = salarisschaal 413
- ten minste bachelor met puntenwaarde 120 + BPB = salarisschaal 312
- ten minste master met puntenwaarde 134 + BPB = salarisschaal 540

Andere ambten

In de CVO verdwijnt het ambt van lector en van adjunct-directeur HBO/SLO en wordt een **nieuw ambt van stafmedewerker** ingevoerd.

Het ambt van stafmedewerker wordt ingericht binnen de personeelscategorie van het ondersteunend personeel.:

- ten minste bachelor = salarisschaal 316 (120 punten)
- ten minste master = salarisschaal 502 (130 punten)

Voor het ambt van stafmedewerker omvat een voltijdse opdracht op weekbasis 36 klokuren.

In het kader van de transitie van HOB5 en de specifieke lerarenopleiding zal een centrumbestuur in het

volwassenenonderwijs op 1 september 2019 aan een personeelslid dat vast benoemd is in het ambt van lector en dat aan een aantal specifieke voorwaarden voldoet, een **nieuwe affectatie of een mutatie** kunnen toekennen in het ambt van leraar secundair volwassenonderwijs of in het nieuwe ambt van stafmedewerker.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[CVWO/2010/03 Bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen in het volwassenenonderwijs](#)

2. Gevolgen van de verplichte fusies in het volwassenenonderwijs

Erkenning en subsidiëring van de centra voor volwassenenonderwijs

Vanaf 1 september 2019 moet een centrum voor volwassenenonderwijs dat gedurende twee opeenvolgende referentieperiodes de rationalisatienorm niet haalt:

- hetzij afbouwen
- hetzij fuseren met een ander centrum.

Een begrenzing van de groei voor het schooljaar 2019-2020 wordt toegepast bij de centra voor volwassenenonderwijs die stijgen in VTE, leraarsuren, punten en werkingsmiddelen, waarbij de stijging groter is dan een maximale voorzien percentage.

Vanaf schooljaar 2020-2021 verandert de wijze waarop het totale volume VTE, leraarsuren, punten en werkingsmiddelen over alle centra heen kunnen toenemen.

Elk door fusie gevormd centrum heeft recht op **één voltijdse betrekking van directeur**.

De vastbenoemde directeurs die na een fusieoperatie niet opnieuw als directeur worden aangesteld, worden voor het volume van de opdracht waarvan ze op 31 augustus vóór de fusie titularis waren, aangesteld in het ambt van adjunct-directeur.

- In dat geval wordt aan de puntenenveloppe van het centrum per voltijdse betrekking van adjunct-directeur 130 punten toegevoegd.
- Deze toevoeging is persoonsgebonden en neemt een einde vanaf het ogenblik waarop het betrokken personeelslid het ambt van adjunct-directeur niet meer uitoefent.
- Vanaf 1 september 2019 worden de 130 punten, na beëindiging van de aanstelling van de adjunct-directeur, vervolgens toegevoegd aan het totale beschikbare volume aan punten voor het volwassenenonderwijs.

Aanstelling in een vestigingsplaats op maximaal 25 km van de standplaats

De afstand over de openbare weg tussen de standplaats van het personeelslid en de vestigingsplaats waar het personeelslid bij een wijziging van zijn opdracht wordt ingezet, mag nooit meer dan **25 km** bedragen.

- Dit geldt niet als het personeelslid instemt om over een grotere afstand ingezet te worden of als het personeelslid al een opdracht uitoefent in de vestigingsplaats waar de wijziging plaatsvindt.

Opschorting Vlaamse re-affectatiecommissie volwassenenonderwijs

De werking van de Vlaamse re-affectatiecommissie wordt voor het volwassenenonderwijs opgeschort.

- Dit betekent dat de verplichtingen betreffende re-affectatie en wedertewerkstelling beperkt zijn tot het **niveau van het centrumbestuur**.

- Het centrubestuur moet aan de personeelsleden die voor hun volledige opdracht ter beschikking gesteld worden en waarvoor geen gedeeltelijke of volledige organieke reffectatie of wedertewerkingstelling in een instelling van het eigen centrubestuur mogelijk is, een **professionaliseringstraject aanbieden**.

Verdere informatie zie omzendbrieven:

[VWO/2011/01: De erkenning en financiering of subsidiëring van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie](#)

[PERS/2003/08: De reffectatie-en wedertewerkingstellersregeling voor de inrichtende machten en personeelsleden tewerkinggesteld in het niet-tertiair onderwijs](#)

3. Een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties (EVC)

Het EVC-decreet creëert een gemeenschappelijke kader voor het **beoordelen en certificeren van verworven competenties**. Mensen doen doorheen de uitoefening van hun job, via vrijwilligerswerk, hobby's of door zelfstudie allerlei ervaring, kennis en vaardigheden op. Zij krijgen de kans om deze verworven competenties te laten erkennen in een EVC-testcentrum zoals bijvoorbeeld de centra voor volwassenenonderwijs of de VDAB.

De EVC-testcentra baseren zich op **EVC-standaarden** zodat de beoordeling en certificering overal op dezelfde wijze verloopt.

- EVC-standaarden zijn ontwikkeld op basis van de beroepskwalificaties.
- Wie aantoont over de competenties te beschikken, ontvangt van het EVC-testcentrum een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties.

Verdere informatie zie decreet:

[Decreet betreffende geïntegreerd beleid voor de erkenning van EVC](#)

4. Kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gezamenlijk kwaliteitskader

De Vlaamse overheid streeft ernaar om zoveel mogelijk opleidingen en EVC-trajecten (binnen en buiten onderwijs) af te stemmen op de beroepskwalificaties om zo het opleidingslandschap in Vlaanderen transparanter te maken en levenslang leren te bevorderen. Ze verbindt er een **kwaliteitstoezicht** aan dat moet garanderen dat aanbieders op een kwalitatieve manier alle competenties uit een beroepskwalificatie realiseren doorheen de opleiding of evalueren binnen een EVC-traject. De basisprincipes voor dit kwaliteitstoezicht worden geregeld in het decreet betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader.

Deze nieuwe regelgeving maakt mogelijk dat er **ook buiten onderwijs erkende bewijzen van beroepskwalificatie** (en deelkwalificatie en competentie) worden uitgereikt. Elk beleidsdomein kan een kwaliteitstoezicht ontwikkelen volgens de vastgelegde principes en op basis van het gezamenlijk ontwikkelde kwaliteitskader.

Voor de centra voor volwassenenonderwijs betekent dit dat zij geconfronteerd kunnen worden met **vragen tot vrijstellingen op basis van kwalificatiebewijzen behaald buiten onderwijs**. Er is geregeld dat er automatische vrijstellingen gelden in het volwassenenonderwijs wanneer het kwaliteitstoezicht samen met de onderwijsinspectie ontwikkeld is. In een eerste fase bouwt enkel het beleidsdomein Werk en Sociale Economie een kwaliteitstoezicht uit. Zij kiezen ervoor om hun kwaliteitstoezicht onafhankelijk van de onderwijsinspectie uit te werken. Voorlopig zullen er dus nog geen kwalificatiebewijzen zijn die recht geven op een vrijstelling. Individuele vrijstellingen kunnen zoals bepaald in de bestaande wetgeving wel steeds toegekend worden door de centra voor volwassenenonderwijs.

Verdere informatie zie decreet:

[Decreet betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader](#)

5. Bekwaamheidsbewijzen

De wijzigingen in het besluit waarin de bekwaamheidsbewijzen voor het volwassenenonderwijs geregeld worden, kunnen samengebracht worden onder **4 thema's**:

- Naar aanleiding van de **overdracht van het hoger beroepsonderwijs/de specifieke lerarenopleiding naar het hoger onderwijs**, worden bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen voor het nieuwe ambt van stafmedewerker gecreëerd, wordt in bijkomende salarisschalen voor het ambt van adjunct-directeur secundair volwassenenonderwijs voorzien en zijn overgangsmaatregelen voor de directeurs en adjunct-directeurs van de centra met hoger beroepsonderwijs/ specifieke lerarenopleiding genomen.
- De nieuwe educatieve masters, educatieve bachelors en educatief graduaats die naar aanleiding van de **hervorming van de lerarenopleiding** ontwikkeld zijn, worden in het stelsel van de bekwaamheidsbewijzen als basisdiploma en als bewijs van pedagogische bekwaamheid opgenomen en waar relevant, als vereist bekwaamheidsbewijs.
- Er worden bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen voorzien voor de **nieuwe opleidingen** die vanaf 1 september 2019 ingericht kunnen worden.
- Aan een hele resem opleidingen en modules worden **punctuele aanpassingen** bij de vereiste bekwaamheidsbewijzen doorgevoerd naar aanleiding van gemelde knelpunten.

Verdere informatie :

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen/start.aspx?niv=VWO>

K. DKO

1. Actualisering van het opleidingsaanbod

- In het **domein beeldende en audiovisuele kunsten** komen er twee nieuwe opties bij:
 - de unieke optie **graffiti/street art** in de derde graad en in de vierde graad, studierichting beeldend kunstenaar;
 - de optie **ontwerpschetsen** in de vierde graad, studierichting ontwerper.
- In het domein muziek wordt de optie **musical/muziektheater** in de derde en vierde graad ontubbeld in:
 - **een optie musical;**
 - **een optie opera/muziektheater.**

Belangrijk!

- **Academies die nu onderwijsbevoegdheid hebben voor de optie musical/muziektheater, zullen automatisch onderwijsbevoegdheid hebben voor de optie musical.**
 - **Als de opleiding inhoudelijk beter aansluit bij de optie opera/muziektheater, kan de academie dat melden aan AGODI uiterlijk op 30 september 2019. Ze heeft dan onderwijsbevoegdheid voor de optie opera/muziektheater, maar niet voor de optie musical.**
- **Academies die in het schooljaar 2017-2018 het vak lyrische kunst organiseerden, hebben onderwijsbevoegdheid voor de optie opera/muziektheater.**
- Het instrumentenaanbod van de optie folk- en wereldmuziek wordt uitgebreid met **banjo**.
- Leerlingen **jonger dan 18 jaar** kunnen starten met **'stemvorming voor minderjarigen'** en vervolgens 'zang' volgen. Op die manier kunnen leerkrachten beter rekening houden met de stemmutatie van jongeren.
- In de **optie jazz-pop-rock en de optie experimentele muziek** van de derde graad kunnen leerlingen het vak **dj-vaardigheden** als verplicht vak volgen.
- In de derde graad komt ook een nieuw vak **muzikale en culturele vorming: dj**.
 - Enkel academies met onderwijsbevoegdheid voor de optie dj in de vierde graad, kunnen de vakken dj-vaardigheden en MCV: dj aanbieden.
- In de **kortlopende studierichtingen muziekcultuur en muziekgeschiedenis** kunnen academies naast de generieke opties muziekcultuur of muziekgeschiedenis voortaan ook een **stijlgebonden optie** organiseren:
 - klassiek
 - oude muziek
 - jazz-pop-rock
 - folk- en wereldmuziek
 - musical
 - opera/muziektheater
 - experimentele muziek.
 - Leerlingen kunnen daardoor een gerichtere keuze maken of achtereenvolgens verschillende muziekstijlen bestuderen.
 - Leerlingen die vóór het nieuwe decreet al algemene muziekcultuur/luisterpraktijk of muziekgeschiedenis gevolgd hebben, kunnen herinstromen voor zo'n stijlgebonden invulling.

Verdere informatie:

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/directies-en-administraties/deeltijds-kunstonderwijs/decreet-deeltijds-kunstonderwijs/ontdek-het-nieuwe-deeltijds-kunstonderwijs/opleidingenstructuur>

2. Bekwaamheidsbewijzen en concordantie

Naar aanleiding van de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs vorig schooljaar werden een aantal knelpunten rond de indeling van de bekwaamheidsbewijzen in vereiste en voldoende geachte gesignaleerd; vervolgens werden de **bekwaamheidsbewijzen bij verschillende vakken aangepast**.

Ten gevolge van de hervorming van de lerarenopleiding werden eveneens opgenomen:

- de nieuwe educatieve master met de bijbehorende vakdidactieken
- de nieuwe educatieve bachelor
- het educatief graduaat

In het domein muziek werden nog een aantal nieuwe vakken gecreëerd waarvoor bekwaamheids-bewijzen en salarisschalen voorzien worden.

- Voor deze nieuwe vakken wordt in sommige gevallen voorzien in hetzij ambtshalve concordanties, hetzij individuele concordanties.

Verdere informatie:

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/directies-en-administraties/deeltijds-kunstonderwijs/decreet-deeltijds-kunstonderwijs/ontdek-het-nieuwe-deeltijds-kunstonderwijs/onderwijsbevoegdheid>

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/concordantie-in-het-deeltijds-kunstonderwijs>

3. Samenvoegen van klasgroepen van verschillende vakken

Een academie kan **leerlingen van een domein over de vakken heen groeperen** in functie van de einddoelen die de leerlingen moeten bereiken.

Voorbeelden

- Leerlingen van verschillende stijlgebonden danslabs kunnen af en toe samen les volgen. Leerlingen van woordstudio (derde graad) en verteltheater-stemregie (vierde graad) kunnen één groep vormen.

Opmerkingen

Vroeger kon dat enkel voor leerlingen van hetzelfde vak; nu kan dit ook voor verschillende vakken.

- Uiteraard houdt de academie rekening met de leeftijdsgebonden cognitieve en psychosociale ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen.
- De groepen mogen niet te groot zijn, zodat de leerkracht elke leerling voldoende kan begeleiden in zijn leerproces.

Verdere informatie:

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15245>

4. Muziekopleiding in twee graden volgen (schuinzitten)

Een leerling die alle basiscompetenties van de tweede graad verworven heeft, behalve de **instrumenttechnische** kan onder voorwaarden toch overgaan naar de derde graad. De directeur geeft toestemming op advies van de betrokken leerkrachten en de leerling blijft instrumentles volgen in de 2de graad. In de omkaderingsberekening telt de leerling mee volgens de omkaderingscoëfficiënt van de derde graad. De wegingsfactor 0,7 is van toepassing omdat de leerling is vrijgesteld van het instrumentvak in de derde graad. Dezelfde regeling is ook mogelijk voor de overgang van de derde naar de vierde graad.

Verdere informatie zie omzendbrief:

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=15216#1-4>

5. Soepel uitbreiden van bestaande structuuronderdelen naar nieuwe vestigingsplaatsen en aanvraagprocedure bijzondere vestigingsplaatsen

Omwille van infrastructurele redenen kan een academie een volledig opgericht structuuronderdeel uitbreiden naar een andere vestigingsplaats. De academie **meldt de uitbreiding aan AGODI uiterlijk op 30 september**. De programmatieregels zijn niet van toepassing. De nieuwe vestigingsplaats telt onmiddellijk mee voor de rationalisatieregels van het structuuronderdeel, berekend als gemiddelde over alle vestigingsplaatsen. De leerlingen kunnen ook meteen terecht in alle leerjaren van het structuuronderdeel.

De **muziekinstrumenten orgel en beiaard** worden vaak georganiseerd in een kerkgebouw, belfort of een ander historisch gebouw waar het instrument niet verplaatst kan worden. Op die 'bijzondere vestigingsplaatsen' zijn geen programmatie- en rationalisatieregels van toepassing. Het concept wordt nu verruimd naar:

- vestigingsplaatsen met moeilijk verplaatsbare slagwerkinstrumenten die eigendom zijn van een socio-culturele vereniging, een school voor secundair onderwijs of van een School of Arts en waar enkel slagwerk wordt gegeven;
- een gevangenis of gesloten federaal centrum.

Daarnaast is er een procedure om vestigingsplaatsen die buiten deze scope vallen, toch als bijzondere vestigingsplaats te laten erkennen. Het schoolbestuur kan aantonen dat ofwel de infrastructuur die nodig is voor de lessen moeilijk te verplaatsen is, ofwel de leerlingen zelf zich moeilijk kunnen verplaatsen. Het schoolbestuur dient de **aanvraag uiterlijk op 30 september in via een aanvraagformulier bij AGODI**.

6. Musical, opera/muziektheater en experimentele muziek niet langer unieke opties

De leervraag naar musicalopleidingen leeft sterk in het DKO. Heel wat leerlingen zijn op zoek naar een opleiding waarin ze zang, dans en acteren kunnen combineren. De opleiding experimentele muziek speelt in op de vraag van jongeren om elektronische muziek te maken. Door de opties musical, opera/muziektheater en experimentele muziek niet langer als uniek te bestempelen, kunnen **meer dan vijf academies per provincie die opties organiseren**. Het schoolbestuur dient de **aanvraag uiterlijk op 1 maart in via een aanvraagformulier bij AGODI**.

L. Centra voor leerlingenbegeleiding

1. Ambt van coördinator / salarisschaal

Het (selectie)ambt van coördinator kan op volgende niveaus ingericht worden:

- Bekwaamheidsbewijs dat met een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs toegang geeft tot het ambt van arts in een CLB (salarisschaal 511)
- Bekwaamheidsbewijs niveau tenminste master (salarisschaal 540)
- Bekwaamheidsbewijs niveau tenminste bachelor (salarisschaal 413)

Opmerkingen

- Een personeelslid kan eventueel beneden zijn/haar hoogste diplomaniveau worden aangesteld.
 - Het personeelslid moet hier expliciet mee instemmen.
 - Het personeelslid zal bezoldigd worden op basis van de (lagere) salarisschaal verbonden aan het desbetreffende niveau.
- Het ambt van coördinator kan ook uitgeoefend worden door een personeelslid met een bekwaamheidsbewijs van het niveau tenminste secundair onderwijs op voorwaarde dat dit personeelslid een overgangsmaatregel heeft voor een aanstelling in dit ambt.

Verdere informatie zie omzendbrieven:

[CLB/2018/01 - De ambten, de prestatieregeling, de bezoldiging en de aanwending van de omkaderingsgewichten in de centra voor leerlingenbegeleiding](#)

[CLB/2007/01 Actualisering bekwaamheidsbewijzen centra leerlingenbegeleiding](#)

7. Verplicht systematisch contact van leerlingen/ouders huisonderwijs met een (specifieke) CLB-medewerker.

Leerlingen huisonderwijs zijn verplicht om deel te nemen aan een systematisch contact georganiseerd door een CLB.

Er kan ook gekozen worden voor een externe beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg die niet verbonden is aan een CLB zoals bijvoorbeeld een huisarts, kinderarts... en dit tegen de geldende consultatietarieven.

- Leerlingen huisonderwijs of hun ouders die zich willen verzetten tegen de uitvoering van een systematisch contact door een (specifieke) CLB-medewerker dienen dit kenbaar te maken bij de directeur van het CLB waar het systematisch contact zal worden uitgevoerd.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[CLB/2018/02 Operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding](#)

8. Stopzetten van samenwerkingsafspraken / verlies omkaderingsmiddelen

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten staat in voor de jaarlijkse berekening van de omkadering voor de centra voor leerlingenbegeleiding.

- Vanuit de nieuwe regels voor de berekening van de omkadering van de centra voor leerlingenbegeleiding kan een centrum voor leerlingenbegeleiding als vertrekpunt **geen omkadering verliezen** ten opzichte van de omkadering zoals toegekend in de omkaderingsperiode 2014-2017 (de gegarandeerde omkadering).
- De nieuwe omkadering wordt verder getoetst aan een groei- en dalingsmechanisme.

Belangrijk!!!

Om het mogelijke perverse effect bij de nieuwe omkaderingsregels te vermijden waarbij centra voor leerlingenbegeleiding **bewust de samenwerking met scholen zouden stopzetten** om minder leerlingen te begeleiden met hun gegarandeerde omkadering, wordt er alsnog een **verlies van CLB-omkadering voorzien van 10% per school** die het CLB intentioneel afstoot.

→ Het agentschap beslist tot verlies van omkadering nadat de bemiddelingsprocedure tot samenwerken door de bemiddelingscommissie werd ingezet.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[NO/2017/02 Het ondersteuningsmodel in het basis-en secundair onderwijs en in het hoger onderwijs](#)

9. Tijdelijke aanstelling op statutaire basis voor CLB-personeel met werkingsmiddelen en/of andere middelen.

Net als in de diverse onderwijsniveaus kan ook in de CLB's statutair tijdelijk personeel worden aangesteld op werkingsmiddelen (PWB).

Náást de werkingsmiddelen kunnen daarvoor ook middelen worden aangewend die de CLB's ontvangen uit andere beleidsdomeinen: de Vlaamse Ondersteuningspremie (uitgekeerd door de VDAB) en subsidies van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Belangrijk!!!

- Het personeelslid wordt op deze wijze aangesteld als statutair tijdelijk personeelslid binnen de contouren van de decreten rechtspositie.
- De personeelsleden die in deze projecten tewerkgesteld zijn, zijn CLB-personeelsleden en vallen onder de **CLB-regelgeving**.
- Momenteel dienen zij via een **VTAO of een contractuele aanstelling** aangesteld te worden.

Verdere informatie zie omzendbrief:

[PERS/2012/08 Aanwending van het werkingsbudget voor aanwerving van personeel](#)